

DÓZSA GYÖRGY GIMNÁZIUM

ÉS

TÁNCMŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

NEVELÉSI PROGRAM

2013.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	2
Praecambulum	6
1. A gimnázium története	8
2. Az iskola arca	13
2.1. Az iskola települési, természeti környezete	13
2.2. Az iskola épületének jellemzése	13
2.3. Az iskola felszerelésének jellemzése	14
2.4. Az iskola személyi feltételeinek bemutatása	15
2.5. Az iskola kötelező órakeretben nyújtott különleges kínálata	16
2.5.1. Hat évfolyamos gimnáziumi oktatás	16
2.5.2. Nyelvi előkészítő évfolyam	17
2.5.3. Általános gimnáziumi oktatás	21
2.5.4. Testnevelés tagozat	
22	
2.5.5. Történelem tagozat	24
2.5.6. Drámatagozat	
27	
2.5.7. Táncművészeti szakközépiskolai oktatás	28
2.5.8. A kétszintű érettségi	29
2.5.9. A felnőttoktatás	30
2.6. Az iskola kötelező órakereten kívül nyújtott szolgáltatásai	32
2.7. Az iskola létszáma, nagyságrendje	33
2.7.1. Az iskolai tanulócsoportok szervezésének módja, jellemzői	33
2.7.2. Az iskolába járó gyerekek jellemzése	37

2.8.	Az iskola hagyományai	38
2.9.	Az iskola speciális eredményei	38
3.	Az iskola kapcsolatai	40
3.1.	Az iskola társadalmi környezete, annak determináló hatása	40
3.2.	Az iskola, szülőkkel fenntartott kapcsolatának jellemzése	41
3.3.	Az iskola kapcsolata a fenntartóval	42
3.4.	Az iskola kapcsolata a működtető Önkormányzattal	42
3.5.	Kapcsolat más nevelési intézményekkel	42
4.	Az iskola pedagógiai alapelvei	43
4.1.	Kulcskompetenciák fejlesztése	43
4.1.1	Kulcskompetenciák	44
4.1.2.	Kiemelt fejlesztési feladatok	52
4.2.	Az iskola megítélésében irányadó tényezők	59
4.3.	Legfontosabb feladataink	60
4.4.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos további feladataink	61
4.5.	Az alábbi tulajdonságok kialakítását tartjuk fontosnak a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan	62
4.6.	Esélyegyenlőség	62
4.6.1.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	62
4.6.2.	Beilleszkedési, magatartási valamint tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok	63
4.6.3.	Gyermek-ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	63
4.6.4.	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	64
4.7.	Az osztályozás, értékelés, követelmények	65
4.8.	Órai szóbeli felelet	67
4.9.	Felelet értékű röpdolgozat	67

4.10.	A témazáró dolgozat	68
4.11.	Az elmaradt dolgozatok pótlása	69
4.12.	Javító témazáró dolgozat	69
4.13.	Kiselőadás	69
4.14.	Tanórán kívüli beszámoltatás	70
4.15.	A kis-érettségi vizsga	70
4.16.	Próba érettségi	70
4.17.	Az osztályozó vizsga	70
4.18.	A különbözeti vizsgák	71
4.19.	Az érettségi vizsga	71
4.20.	A magasabb évfolyamba lépés feltételei	72
4.21.	A magatartás és a szorgalom minősítésrendszere	72
4.22.	Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	74
4.23.	A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	75
5.	Az iskola óratervei	77
5.1.	A hat évfolyamos képzés óraterve	77
5.2.	A nyelvi előkészítő évfolyam óraterve	78
5.3.	A négy évfolyamos képzés óraterve	79
5.4.	A testnevelés tagozat óraterve	80
5.5.	A történelem tagozat óraterve	81
5.6.	A dráma tagozat óraterve	82
5.7.	A táncművészeti szakközépiskolai képzés óraterve	83
5.8.	Intenzív esti-levelező oktatás óraterve	84
6.	A gimnázium környezeti nevelési programja	85
7.	A gimnázium egészségnevelési, egészségfejlesztési programja	
7.1.	Egészség nevelési program	88

7.1.1.	Egészség fejlesztés	88
7.1.2.	Az iskola, mint az egészségnevelés színtere	89
7.1.3.	Mindennapi testedzési program	94
7.1.4.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	96
7.1.5.	Könnyített testnevelés	97
8.	A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos intézkedések	99
8.1.	A pedagógiai program érvényességi ideje	99
8.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	99
8.3.	A pedagógiai program módosítása	100
8.4.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	100
9.	A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	102
10.	Függelék	104
10.1.	Esélyegyenlőségi program (diákok)	
10.2.	Esélyegyenlőségi program (dolgozók)	
10.3.	Etikai kódex	

P R A E A M B U L U M

Az intézmény neve:

**DÓZSA GYÖRGY GIMNÁZIUM
ÉS TÁNCMŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA**

Az intézmény székhelye:

1151 BUDAPEST FŐ ÚT 70.

Az intézmény telephelye:

I. 1151 Budapest Fő út 70.

II. 1152 Budapest Sződliget u. 24 – 30.

Az intézmény alapítója:

DR. NEGYEDI SZABÓ ALAJOS

Jelenlegi jogutód:

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY,
ÚJPALOTA ÖNKORMÁNYZAT**

Az intézmény fenntartója:

Klebelsberg Intézmény Fenntartó Központ

K L I K

1055 Budapest, Szalay u. 10 – 14.

Az intézmény működtetője:

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY,
ÚJPALOTA ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐTESTÜLET**

Az intézmény típusa:

GIMNÁZIUM, SZAKKÖZÉPISKOLA, FELNŐTTOKTATÁS

Az intézmény évfolyamainak száma :

NÉGY

HAT

EGY + NÉGY (nyelvi előkészítő évfolyam)

ÖT (táncművészeti képzés) 54 212 09

- kortárs, modern táncos, színházi táncos

Levelező felnőtt oktatás

Az intézmény alapító okiratának száma és kelte :

288/2006. (VI. 28.)

2006. JÚNIUS 28.

Az alapító okirat utolsó módosításának száma és kelte :

1088/2012. (XI. 28.)

2012. NOVEMBER 28.

Az intézmény igazgatója, a program benyújtója:

ÁBRI LÁSZLÓ

1.

A DÓZSA GYÖRGY GIMNÁZIUM ÉS TÁNCMŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA TÖRTÉNETE

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola Rákospalota legrégebbi középfokú oktatási intézménye.

A gimnázium elődjét 1877-ben negyedi Szabó Alajos, az Állatorvosi Főiskola nyugalmazott igazgató főorvosa alapította magánintézményként. Házában elemi és polgári iskolát, 1878-ban négyosztályos gimnáziumot alapított. Gimnáziumunk alapítási évének ezt az évet tekintjük.

Az iskolához internátus is tartozott. Az alapító eredeti szándéka szerint gyerekeit akarta néhány előkelő család fiaival együtt nevelni. Az iskolának 1945-ig csak fiú tanulói voltak.

Az egészséges levegő, a főváros közelsége, az arisztokrácia érdekei az intézet kiépítéséhez vezettek. Szabó Alajos növendékeinek sokoldalú képzést ígért: a rendes tárgyakon kívül lehetett tanulni szavalást, éneklést, rajzot, zongorázást, hegedülést, vívást, lovaglást, táncot, testtartást és illemtant, gyorsírást, angol és olasz nyelvet. A társalgás pedig váltakozva magyarul, németül, franciául és latinul

folyt. A diákok a négy vallásfelekezetnek megfelelően hittanoktatásban is részesültek. Sajátos, úgynevezett ETON-típusú iskola alakult itt ki, a tehetősebb rétegek szolgálatában.

1891-ben Szabó Alajos veje, Wágner Manó - aki haláláig, 1929-ig az intézet tulajdonosa és igazgatója, az 1948-as államosításig névadója volt - vette át az elemi és a polgári, 1892-ben pedig az algimnázium vezetését. Ezt nyolcosztályú főgimnáziummá fejlesztette. 1906-ban a gimnázium nyilvánossági jogot kapott, ettől kezdve a végzett diákok a saját iskolájukban érettségizhettek (1906 előtt a váci gimnáziumban).

A növendékek száma a századfordulón száz, röviddel utána kétszáz fölé emelkedett. Kezdetben az intézetnek alig akadt palotai diákja.

A magas internátusi díj és tandíj eleve osztályjellegűt adott az intézetnek. Arisztokratikus jellege az I. világháború alatt szűnt meg, többségében ekkor az iskolában értelmiségi származású gyerekek tanultak. Az intézet a kezdeti évtizedekben sosem lett az egyszerűbb származású gyerekek iskolája, bár néhány ingyenes és kedvezményes hely létesült tehetséges tanulók számára.

A 15-20 fő közötti tantestület kiválóan képzett pedagógusokból állt. Közülük néhányan vagy már a gimnáziumi tanítás során, vagy azt követően országos hírnévre tettek szert. A következő kiválóságok nevei említésre méltóak:

Kacsóh Pongrácz zeneszerző, matematika tanár

Conraeder György, Baransky Emil László, Farkasfalvi Imre, Galla Endre festőművészek, rajztanárok

Bíró Lajos rovarfajta kutató, néprajzi gyűjtő, biológia tanár,

Madzsar Gusztáv irodalomtörténész, magyartanár

Prohászka János nyelvész, magyartanár

Mező Ferenc sportújságíró, testnevelő tanár.

És a híressé vált diákok, akik iskolánk padjait koptatták:

Závodszy Zoltán operaénekes

Komjádi Béla a Magyar Úszó Szövetség vízilabda válogatott kapitánya,
Prohászka József festőművész,

Molnár Lajos 1940-ben mezei futásban országos bajnok

Zsuffka Viktor 1928-ban országos rúdugró bajnok

Az I. világháború alatt az 1914-15-ös tanév csak később, szeptember 20-án kezdődhetett el és egy hónappal előbb fejeződött be. A háború által sújtottaknak és hozzátartozóiknak segélyezéséből az iskola is kivette részét.

A Tanácsköztársaság alatt az iskolát államosították, Wágner Manó igazgatót menesztették. A vörös terror bukása után az iskola visszakerült jogos tulajdonosához. Néhány, a Tanácsköztársasággal szimpatizáló tanárt és diákot eltanácsoltak az iskolából.

A két világháború közötti időszakban a hazafias nevelést a különböző önképző körök - a Katolikus Ifjúsági Mária Kongregáció, az irodalmi, történelmi Vörösmarty Önképzőkör, a Toldi Miklós Sportkör, a Szent Imre nevét viselő cserkészcsapat, valamint a Művészeti Irányú Rajzgyakorlatok köre jelzi.

A II. világháború évei alatt miniszteri rendeletre légoltalmi gyakorlatot végeztek az iskolában, létrejött a légoltalmi szervezet.

Az 1940-ben alakult Diákkaptár mozgalom célja a takarékosagra, gyűjtésre és hasznos munkára történő szoktatás volt.

Az 1944-45-ös tanév Budapest ostroma miatt csonka volt. A jelenlegi B épület földszintjének négy tantermét ideiglenesen kórháznak rendezték be. Az intézet anyagi nehézségei miatt a tanárokat fokozatosan állami tanárokká nevezték ki. Ekkor is voltak segélyakciók a hadirokkantak, az árvák megsegítésére. A háborús

károk helyreállítási munkáiban az iskola diáksága is kivette részét. A háború során a nevelőotthon épülete annyira megrongálódott, nem is tudott diákokat fogadni.

Az iskola 1948-tól állami tulajdonba került és Dózsa György nevét vette fel. Ettől az évtől kezdve az iskola folyamatosan kapta a központi utasításokat, jelentős mértékben beleszólva annak belső életébe. A hitoktatást megszüntették, kötelezővé tették az orosz nyelv oktatását, március 21-e, április 4-e, november 7-e megünneplését.

Az 1956-os forradalom időszakáról nincs az iskolának írásos emléke. A forradalom utáni évekből fennmaradt jegyzőkönyvek szerint történtek eltanácsolások politikai okokból.

1960-tól bevezették a politechnika-oktatást, ahol a tanulók az elméleti ismeretek elsajátítása után tanműhelyekben vagy egy gyárban fejleszthették kezűgyességüket, szakmai ismereteiket, " közvetlen kapcsolatba kerülve a termeléssel ". Az őszi mezőgazdasági munkákból is kivették részüket a diákok.

Az utóbbi évtizedek kiemelkedő eseménye az új, tizenhat tantermes épület átadása, biológia, fizika, kémia előadókkal és szertárakkal, könyvtárral, tornateremmel, irodákkal 1969-ben. Az ekkor beindított rajz, nyelvi és biológia-kémia tagozat komoly sikereket hozott a gimnáziumnak. A testnevelés tagozat elindítása - 1977-ben - színesítette az iskola profilját. Ennek sikerét bizonyítja, hogy ezen osztályokból számos élsportoló került ki.

A rendszerváltás utáni évek jelentős változása, hogy az 1994-95-ös tanévtől a hagyományos négy évfolyamos osztályokon kívül hat évfolyamos gimnáziumi oktatás is folyik. A 2000 – 2001-es tanévben indítottuk el a dolgozók esti gimnáziumát intenzív esti-levelező rendszerben. 2004-ben a nyelvi előkészítő évfolyam indítása angol, német, olasz nyelvből a nyelvoktatás megerősítését szolgálja. A 2006 – 2007-es tanév is nagy lehetőséget tartogatott – a táncművészeti

szakközépiskolai képzés elindítását. 2012-ben iskolánk megkapta az Önkormányzattól a Sződliget utcai iskolát. Ez az épület együttes telephelye lett a gimnáziumnak, könnyítve ezzel a testnevelés és a táncoktatás helyszűkét. És megteremtve a drámaoktatás lehetőségét is.

Az eredményes tanítást a sporton kívül különösen az olasz nyelv oktatásában országos szinten rangos eredményt elért diákok, valamint német, angol és olasz nyelvből sikeres állami nyelvvizsgát tett tanulók magas száma jelzi. Ugyancsak az előbbi megállapítást bizonyítja a továbbtanulni szándékozók számának emelkedése, és az egyetemre, főiskolára felvettek arányának fokozatos javulása is. Az elért eredményeink, valamint egy-egy új forma bevezetése miatt egyre nagyobb az érdeklődés iskolánk iránt, a jelentkezők száma évről-évre emelkedik.

Iskolánk a 120 éves jubileum megünneplése kapcsán 1998-ban emléktáblát avatott az alapítók tiszteletére, jubileumi évkönyvet adott ki, ezüst és bronz emlékérmét készíttetett. 2001-ben Wágner Manó emlékére gránit emlékoszlopot állíttattunk, a gimnázium előtti parkot pedig Wágner Manó parkká neveztettük.

Az iskolánkat szerető és támogatni akarók számára alapítványt hoztunk létre, mely az oktató-nevelő munka hatékonyságát, a tanulásban élenjáró diákjaink támogatását és a hagyományok színvonalas ápolását hivatott segíteni.

" Pro Schola Georgius Dózsa Alapítvány"

adószáma: **19668291 – 1 – 42**

számlaszáma: **11715007 – 20317748**

2.

AZ ISKOLA ARCA

2.1. Az iskola települési, természeti környezete

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola fő épülete a XV. kerületben, Rákospalota csendes, kertvárosi részén helyezkedik el. Az iskolát a Fő út és a Bartók Béla utca határolja, szomszédságában családi házak vannak. A főbejáratot füvesített, fákkal beültetett, parkosított terület öleli körül. Az udvar százéves vadgesztenyefákkal van beültetve, mely árnyas, jó levegőjű, pihenésre, sportolásra kiválóan alkalmas környezetet biztosít diákjaink részére. Ezt a területet kis forgalom jellemzi, mégis jó a megközelíthetősége.

Könnyen elérhető: a posta, az OTP, a rendőrség, a gyógyszertár, az önkormányzat, a Budai II. stadion.

2.2.

Az iskola épületének jellemzése

A gimnázium két telephellyel rendelkezik.

Az I. telephely (Fő út 70.) két épületből áll. Az egyik 1935-ben, a másik 1969-ben épült. Mindkét épület állaga megfelelő, bár átfogó felújítási munkák elvégzése hamarosan elkerülhetetlenné válik. A két épületben összesen 24 osztályterem, 1 szaktanterem (ének-zene), 2 számítástechnika terem, 3 előadó (fizika, kémia, biológia), 4 nyelvi terem és 1 tornaterem van, ezen kívül az új épületben könyvtár is működik. Az iskolán kívül van, de hozzá tartozik 1 konditerem, 2 táncterem és 1 klubhelyiség. Az étkezés lebonyolítása érdekében egy étkező áll a gyerekek és a pedagógusok rendelkezésére. Az udvaron kézilabda és kosárlabda pálya, valamint futó, ugró és dobó helyek vannak kialakítva.

A II. telephely (Sződliget utca 24 – 30.) is két önálló épületből áll. A főépületben (1928-ban épült) kialakítottunk 7 tánctermet, közösségi helyiségeket, ruharaktárakat. Itt kapott ideiglenesen helyet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ tankerületi igazgatósága. Öltözők, zuhanyozók, mellékhelyiségek kialakítása elengedhetetlen, várhatóan 2013-ban ezek is elkészülnek. A tetőtérben könyvtár működik. A helyiségeket közösen használjuk a Szilas Néptáncegyüttessel. A másik önálló épület a tornacsarnok (1993-ban épült). A küzdőtér mérete 20 x 36 méter, mellette kiszolgáló helyiségek működnek. Azzal, hogy ezt megkaptuk, a testnevelés tanításában, az iskolai sportegyesület működésében óriási segítség. A mindennapos testnevelés bevezetését is megoldotta. A termet a Palota Röplabda Egyesülettel közösen használjuk. Az iskola területén van még egy épület, melyet a színjátszók vettek használatba, ez a lehetőség segíti a drámatagozat kialakítását és működését. Az udvaron kézilabda és kosárlabda pálya, valamint futó, ugró és dobó

helyek vannak kialakítva, lehetőségünk van strandröplabda pálya megépítésére is.

2.3. Az iskola felszerelésének jellemzése

Az iskola felszereltsége hiányosnak mondható. Számítógépparkunk mennyiségben és minőségben folyamatos fejlesztésre szorul. A természettudományi tárgyak tanításának feltételeit a szaktantermek biztosítják (biológia, földrajz, kémia és fizika előadó). Az idegen nyelvek tanítására külön termeket biztosítunk, melyeknek audiovizuális felszereltsége megfelelő. A szaktantermekben televízió és videomagnó segíti az oktatást. Audiovizuális (projektorok, erősítők, CD és videolejátszók) eszközök kis számban, minden tárgy tanításához rendelkezésre állnak.

17800 kötetes könyvtárunk diákoknak és tanároknak egyaránt segít a munkában. A tornatermek és szertárak jelenlegi felszereltsége jó, de a megnövekedett létszám, csoportszám és óraszám miatt a gimnáziumnak feltétlenül szükséges a fejlesztés. A táncművészeti szakközépiskola működéséhez a feltételek adottak, egyéb kisebb fejlesztésekre (baletttrudak, hangtechnika, kosztümtár) természetesen minden évben szükség lesz.

2.4. Az iskola személyi feltételeinek bemutatása

Személyi feltételeink adottak ahhoz, hogy hatékony oktató-nevelő munka folyjon a gimnáziumban. Minden területen stabil tanári gárdával rendelkezünk. Jelenleg hatvan pedagógus, tizenkét óraadó tanár és négy egyéb dolgozó (a pedagógiai munkát közvetlenül segítő) végzi munkáját.

Tantestületünk jelentős része hosszú évek óta tanít itt, és szintén jelentős része - 22 fő - volt Dózsás diák. A testület szakmailag jól képzett, gyermekszerető

pedagógusokból áll.

2.5. Az iskola, kötelező órakeretben nyújtott különleges kínálata:

2.5.1. Hat évfolyamos gimnáziumi oktatás

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 7–12. évfolyam

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A hat évfolyamos gimnázium első két évfolyama épít a felső tagozatos szakasz 5–6. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkájára, amelynek során az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. A 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A 9–12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatási tevékenységével továbbfejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és

koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

2.5.2.

Nyelvi előkészítő évfolyam

A nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos középiskolai nevelés-oktatás előtt

Az idegen nyelvek oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen

nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan

ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról való beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (7) rögzíti, hogy a középiskolákban a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) előzheti meg, feltéve, hogy az intézmény megfelel a 20/2012. (VIII. 31.). EMMI rendeletben meghatározott feltételeknek. A rendelet 137. §-a (1-4) alapján nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás csak abban a középiskolában folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában teljesíti azt a feltételt, hogy a képzés indítását követő harmadik tanév végéig az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamokon tanulók legalább hatvan százaléka a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló, a hivatal által szervezett mérést sikeresen teljesíti. A mérés alól mentesül az a tanuló, akik a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

Amennyiben a tanulók két idegen nyelvet tanulnak, az iskolának a második idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamot követő, a 9–12. évfolyamokon folyó nevelési-oktatási szakaszban az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítani, hogy a képzést nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók legalább ötven százaléka a tanulmányok befejezéséig vagy a KER szerinti B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgát, vagy a KER szerinti B2 szintű idegennyelv-tudásnak megfelelő emelt

szintű érettségi vizsgát tegyen. A rendeletben megadott feltételeket először a 2012/2013. tanévben nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatásra kell alkalmazni, és a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell, ennek hiányában új NYEK képzést az adott középiskola a következő tanévben nem indíthat.

A nyelvi előkészítő évfolyam, azaz a 9/Ny osztályok (20/2012., 2. § (2) b)) általános céljai megegyeznek az „Idegen nyelvek” kerettantervekben megfogalmazottakkal. Az előkészítő évben biztosított intenzív nyelvtanulás keretében a különböző háttérrel érkező tanulók esélyt kapnak tudásuk összehangolására, a felzárkózásra és az intenzív fejlődésre. A NYEK képzés közvetlen célja, hogy a nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók intenzív nyelvtanulással olyan nyelvtudáshoz jussanak, amely megalapozza a további négy év nyelvtanulását. A tervezéskor figyelembe kell venni azonban, hogy a nyelvi előkészítő évfolyam magas idegen nyelvi óraszama elsősorban nem arányosan megemelt tananyagmennyiséget jelent, hanem tágabb teret biztosít az elmélyítésre, a gyakorlásra és a szilárd alapok megteremtésére.

2.5.3.

Általános gimnáziumi oktatás

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 9–12. évfolyam

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse az emberi értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.

Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszer megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával. A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

2.5.4.

Testnevelés tagozat

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 9–12. évfolyam, testnevelés tagozat

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse az emberi értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel

készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. A közoktatás kimeneti szakaszához közeledve a tudatos, rendszeres képzésben megjelenik a testkultúrához tartozó, az általános műveltséget fejlesztő szabály-, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás, megteremtve a szükséges alapot és lehetőséget a közép- és emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez. A testnevelés és sport tartalma – már a kritikus gondolkodásra alapozva – a 9–12. évfolyamon tovább mélyíti és bővíti a sportolás, aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismereteket és mozgásos tevékenységeket, kompetenciákat. Megteremti az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét. A kerettanterv tananyagának és struktúrájának kialakításánál összefoglalóan a következő szempontokat vettük figyelembe a különböző testgyakorlási formáknál, hogy azok járuljanak hozzá az általános értékrendeken túl a közös és egyéni érdekekhez, valamint erősítsék a tantárgy alapvető motivációs tényezőit: ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, dramatika, kaland, testformálás, fogyókúra, kikapcsolódás, feszültség-levezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási igény. Éppen ezért került előtérbe az általános mozgáskészség és fizikai teljesítőképesség fejlesztése mellett a játékos mozgásfeldolgozás, amely nagymértékben erősíti a tanulók egészséges személyiségfejlődését a mozgás örömein keresztül. A tanterv egy modern szemléletet tükröz, amelyben kiemelt szerep jut az emberi testmozgás esztétikájának, életmód-vonzatainak és a képességfejlesztésnek. A tradicionális sportoktatással párhuzamban jelentős szerepet kap benne a játékpedagógia. A tanterv megvalósításában közreműködő pedagógusnak folyamatosan figyelemmel kell kísérnie tanulóinak testi, fizikai és pszichikus

fejlődését, s az iskolai életre kiható életvitelét. Munkájában az eddiginél nagyobb szerepet kell biztosítania a demokratikus szellemű, nyitott téma- és eszközválasztásnak, a nagyobb kínálatnak a testgyakorlási formák területén, és a párbeszéden alapuló interaktív oktatási módszereknek. Ugyancsak kiemelt figyelemmel kell kezelnie a testgyakorlásban rejlő értékeket, amelyek hozzájárulnak a civilizációs ártalmak ellensúlyozásához, a tanulók optimalizált biológiai fejlődéséhez és a korszerű életre való felkészüléshez.

2.5.5.

Történelem tagozat

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 9–12. évfolyam, történelem tagozat

A középiskolai *történelemtanítás* az általános iskolai ismeretekre és tevékenységekre épül, jellegét tekintve azonban már forrás- és tevékenységközpontú. Olyan nevelő-oktató tevékenység, amelynek célja az általános történelmi műveltség kiterjesztése és elmélyítése, valamint a magasabb műveltség megalapozása. Fontos a történelmi eseményekben részt vevő egyének és csoportok nézeteinek és tetteinek megismerése, az ezek mögött húzódó motívumok, szándékok és élethelyzetek felismerése és megértése, a résztvevők felelősségének belátása. Az iskola és benne a történelemtanítás egyik fő feladata- értékek közvetítése. Olyan alapvető normákról, értékekről van szó, mint a nemzeti azonosságtudat kialakítása a magyar történelem feldolgozásával; az európai és egyetemes demokratikus értékrend kialakítása az egyetemes történelem elemzésével. Ezeken túl a társadalomismereti modulok és tantárgyrészek segítségével sor kerül a demokratikus gondolkodásra és magatartásra nevelésre; az állampolgári feladatokra és a tudatos közéleti részvételre

való felkészítésre; az alapvető személyiségi és emberi jogok, valamint erkölcsi normák megismerésére és tiszteletére; az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztésére; a szociális érzékenység kialakítására a társadalmi egyenlőtlenségeik okainak megismertetésével. Kiemelt cél annak érzékeltetése, hogy a magyar nemzet történelme sokféle egyéb nemzetiség és etnikum együttműködésének az eredménye is. Nyitott, elfogadó gondolkodást kell kialakítani az eltérő kultúrák vonatkozásában a kisebbségek történelmének áttekintésével – beleértve a határon túli magyarság és a hazai nemzeti és etnikai kisebbségek múltját és jelenét is –, különös tekintettel a Kárpát-medencében együtt élő népekre. Cél továbbá a környezettudatosságra és fenntarthatóságra nevelés a környezet és a természet, valamint az ember kapcsolatának koronkénti bemutatásával. A középiskolai történelemtanítás a források önálló feldolgozásán alapuló, elemző jellegű, ami az összefüggések egyre önállóbb feltárását jelenti. Ugyanakkor törekedni kell a történelem élményszerű tanítására, közös feldolgozására, ami örömet és feladatokat jelent a diákok számára. Ehhez igénybe kell venni a hagyományos eszközök (tankönyvek, egyéb olvasmányok, térképek, audiovizuális anyagok stb.) mellett a média modern eszközeit (világháló, kép-, videó-, hangmegosztók).

Fontos feladat a differenciált történelmi gondolkodás kialakítása, amely azonos események, történések különböző szempontú megközelítését jelenti. Hiszen minden történelmi esemény több szempontú, ennek megfelelően eltérő interpretációi is lehetnek. A tanulóknak ezeket kell felismerni és megérteni, azonosulni velük vagy elutasítani azokat, átlátva, hogyan éltek és gondolkodtak az adott kor emberei. Mindehhez szükséges a hagyományos politikatörténet feldolgozása mellett a társadalom-, művelődés- és mentalitástörténet megfelelő súlyú kezelése. Ehhez nyújt segítséget a közműveltségi tartalmak mellett megjelenő ismétlődő/visszatérő és

hosszmetszeti témák egy jelentős része. Végső soron törekedni kell arra, hogy a tanulói tudás a tények ismeretén túl kiterjedjen bővítésének igényére, az önálló tájékozódási és tanulási módszerek elsajátítására, a problémaérzékenységre és a kritikai gondolkodásra is. Ennek eléréséhez fontos feladat a különböző képességek – az ismeretszerzés, tanulás; a kritikai gondolkodás; a kommunikáció; valamint az időben és térben való tájékozódás – azonos súlyú fejlesztése, hogy ezek révén rendelkezzenek a tanulók a történelmi gondolkodás kialakításához szükséges alapokkal; birtokában legyenek alapvető történelmi tények ismeretének; tudják használni a szaknyelvet, értsék a történelmi fogalmakat; képesek legyenek ismereteiket szóban és írásban egyaránt előadni. Ugyanakkor követelmény az is, hogy a tanulók legyenek képesek értelmezni a történelmi múlt és a jelenkor társadalmi eseményeit, álláspontjukat pedig érvekkel alátámasztva tudják képviselni. A történelemtanítás feladata a tanulók történelemszemléletének formálása, ugyanakkor a pluralizmus jegyében az alkotmányos alapelvekbe nem ütköző, eltérő szemlélet tiszteletben tartása is elengedhetetlen.

A társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek témakörei a társadalmi gyakorlatra összpontosító szocializációs célú tartalmi egységek, amelyek komplex módon próbálnak reagálni a diákokat közvetlenül érintő társadalmi jelenségekre. Problémafelvetésük és szóhasználatuk olyan tudományterületekre épül, mint a szociológia, a szociálpszichológia, a politológia, a jogtudomány, a közgazdaságtan és a média tudománya. Az e témakörökben megjelenő ismeretek fontos szerepet játszanak a társadalom múltjára és jelenére vonatkozó középiskolai tudás összekapcsolásában. Egyúttal alapokat kínálnak annak megértéséhez, hogy miként működik a társadalom, az állam és a gazdaság, amelyben a diákok mindennapi élete zajlik. Ezért fontos, hogy közismereti tanulmányaik utolsó szakaszában a fiatalok találkozzanak e témakörökkel, és a felnőtt kor küszöbén alapvető ismereteket,

valamint ösztönzést kapjanak ahhoz, hogy aktív állampolgárként kapcsolódjanak be egyrészt saját helyi közösségeik, másrészt az ország egészének életébe.

2.5.6.

Dráma tagozat

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 9–12. évfolyam, dráma tagozat

Előbb utóbb mindannyiunknak éretteknek kell lennünk. Érettségünket a felnőttek világa egy kemény fedelű, aláírt és lepecsételt passzussal ismeri el.

Aki érett az tudja, hogy **egyénisége van**, de része egy közösségnek is. Felismeri céljait, felelősséggel döntéseket hoz, és döntéseinél figyelembe veszi környezetét és körülményeit is. Mint hal a vízben lubickol az őt körül vevő világban. Megérti, amit mondanak neki és könnyedén meg is érteti magát. Befogad és közöl, a világ legtermészetesebb módján. Elfogadja adottságait, küzd az igazáért és nem hunyászkodik meg. De készséggel ismeri el, hogy másoknak is igaza lehet, tévedéseinek beismerése nem okoz számára traumát. Tudja, hogy a kívánt célok elérése csak együtt, kemény munkával, fájdalom által lehetséges. Ez az állapot azonban nem jellemző mindenkire, akinek a kezében ott a passzus, és ezzel a felnőttek érettnek ismerik el.

Az irodalmi drámai tagozatos diák - szándékaink szerint -, azon túl, hogy teljesíti az érettségi vizsga követelményeit, ugyanúgy, mint bárki más; érettségizik matematikából és a többi tárgyból, pluszban végigjár egy olyan utat, amit a többiek nem. Játékos testi és mentális fejlesztő programokban vesz részt, előadásokat és

írásokat alkot, megtanul – értőn – irodalmi (drámai) szövegeket elemezni. Megtanul érthetően szavakat formálni, instrukciókat értelmezni és végrehajtani. Teljesítményét és személyét komoly kontroll alatt (társai által figyelve és ellenőrizve) fejleszti, önmagáról állandó visszajelzéseket kapva. Táncol, beszél, mozog és énekel. Játszva tanul, komoly felügyelet alatt szabadon!

Részesül az új érték teremtésének összes gyönyörűségében és fájdalmában, a sikert és a kudarcot együtt viseli társaival, akikkel szorosan összezárva tölt el négy évet.

Feladata van: közreműködik abban, hogy a többiek a lehető legjobbak legyenek, és a többiek feladata fejleszteni őt. Ez olyan felemelő élményekhez juttatja, amit soha, sehol nem fog tapasztalni elkövetkezendő élete során.

Hogy színész lesz-e belőle? Színész abból lesz, akinek az a sorsa, hogy színész legyen. Természetesen mindenki előtt ott az út, feladni sohasem szabad! Az irodalmi drámai tagozat fő célja azonban az, hogy az innen kikerülő fiatalok intelligens, jól kommunikáló, talpraesett és attraktív jogászok, közgazdászok és orvosok, ne adj isten tanárok, azon túl önmaguk testét és lelkét elfogadó és ismerő, azokkal harmóniában lévő és így teljes életet élő kiegyensúlyozott családanyák és családapák legyenek!

2.5.7.

Táncművészeti szakközépiskolai képzés

A Dózsa György Gimnáziumban a Táncművészeti Szakközépiskola megalakulásával egy olyan oktatási intézmény jön létre, mely programjában egyesíti a modern táncművész képzés és a hagyományos gimnáziumi képzés előnyeit a párhuzamos művészeti oktatás keretei között. Megfelelő keretet és stabil háttérrel biztosít az iskola diákjainak céljaik elérésében, és elősegíti a felsőfokú továbbtanulást, illetve a munkába állást. A program azzal a céllal jött létre, hogy professzionális táncosokat

képezzen intézményes keretek között, valamint, hogy a hagyományőrző és a modern táncokat népszerűsítse és oktassa.

Fontos az egészséges életre való nevelés, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése és a tehetséggondozás.

A Táncművészeti Szakközépiskola célja, hogy diákjai az egyetemes műveltség elsajátítása mellett magas fokú technikai tudást, előadói képességet sajátítsanak el, melyeket későbbi tanulmányaik során hasznosítani tudnak. A táncos olyan egyetemes műveltséggel, magas fokú mozgáskultúrával, technikai tudással és előadói képességgel bíró szakember, aki alkalmas színpadi szóló vagy kartáncosi feladatok igényes megvalósítására, előadására.

A táncos tevékenységét a klasszikus balett, a néptánc, a színházi tánc és a modern tánc területén fejti ki és gyakorolja.

Közreműködik balett-társulatoknál, táncgyűtteseknél, színházaknál.

A táncos feladatát a munkaadó szakmai vezetőjének irányításával végzi, vagy vállalt feladatait a megbízó elvárásai szerint önálló tevékenység keretein belül látja el.

Tudása alapján képes tanulmányai folytatására táncművészeti főiskolán, illetve egyetemes műveltsége alapján, más főiskolán, egyetemen.

2.5.8.

A kétszintű érettségire felkészítő oktatás

A tizenegyedik és a tizenkettedik évfolyamokon megszervezzük tanítványaink részére az emelt szintű érettségire a felkészítést.

Milyen formában?

A tanulók a normál órákon, osztálytársaikkal együtt haladnak előre, és plusz órán tanul az emelt szintű csoportba jelentkezőkkel;

Az osztálykeretből kiemelve azokat a tanulókat, akik emelt szintű felkészítésre

jelentkezze, így ők önálló csoportot alkotva tanulnak; (ez a jobb megoldás)

Milyen tárgyakból lehet emeltszintre jelentkezni?

- a kötelező érettségi tárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, matematika;
- a választható érettségi tárgyakból (fizika, kémia, biológia, testnevelés);

A választott tantárgyat, tantárgyakat a tanulók egy évig kötelesek tanulni, váltani illetve változtatni csak a tanév végén illetve a tanév kezdetén lehet.

2.5.9.

Felnőtt-levelezőoktatás

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapelvek alapján az igényeknek megfelelően bővíteni kívánta nevelési-oktatási kínálatát. Ennek érdekében indított felnőttoktatást is, esti - levelező tagozat formájában a 2000/2001. tanévtől.

A levelező tagozat **célja:** esélyt biztosítani a középfokú végzettség megszerzésére mindazoknak, akik a nappali tagozati képzésben valamilyen okból ezt nem tudták megtenni.

Nevelő-oktató munkánk **tartalmi követelményei:**

Az általános műveltséget biztosító tananyag elsajátításával és korszerű tudományos értékrend kialakításával biztosítani az érettségi vizsgára való felkészítést és a vizsga eredményes letételét.

A képzés **célcsoportja és a felvétel feltételei:**

- betöltött 16. életév
- általános iskolai végzettség vagy
- szakmunkás bizonyítvány

A képzés évfolyamainak végén a hallgatók szóbeli és írásbeli vizsgát tesznek, a 12. évfolyam sikeres elvégzése után érettségi vizsgát. A vizsgák rendjét az éves

munkatervet rögzítik.

A vizsgára való felkészítést konzultációk segítik. A levelező tagozat alacsony óraszámja miatt az oktatás tömbösítve, minden hónap utolsó hetében, külön órarend szerint zajlik. A konzultációk közötti időben a hallgatók irányított egyéni tanulása, (megadott írásbeli feladatok megoldása) is a felkészítést szolgálják.

A jelentkezők és hallgatók között a tagozat rendkívül népszerű.

Az oktatáshoz szükséges **személyi feltételek:**

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola nappali tagozatán is tanító tanárok, valamint külsős pedagógusok. A pedagógiai munkát segítő személyi feltételekről a gimnázium gondoskodik.

A **tárgyi alapfeltételek** is adottak a munkatervnek megfelelően.

A tankönyvek, és taneszközök beszerzését a gimnázium segíti.

Tanévkezdés: minden év szeptember hónapjában

Konzultáció

A vizsgáztató Dózsa György Gimnázium Esti - Levelező tagozata a hallgatói számára minden hónap utolsó szombatján és vasárnapján 8 és 13 óra között konzultációt tart.

Éves konzultációs óraszám tantárgyanként

Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	15	15	15	15
Történelem	7,5	7,5	7,5	10
Idegen nyelv	10	10	10	10
Matematika	15	15	15	15

Fizika	7,5	7,5	7,5	
Kémia	7,5	7,5		
Biológia		7,5	7,5	7,5
Földrajz			7,5	7,5
Informatika	10			10

2.6. Az iskola, kötelező órakereten kívül nyújtott szolgáltatásai:

A tehetséggondozást és a képességek kibontakoztatását a tanítási időn kívüli programok által biztosítjuk diákjaink részére.

Tanítás után különböző szakkörök és szabadidős programok állnak diákjaink rendelkezésére. Kiemelt szerepet kapnak az érettségi és felvételi vizsgára, valamint nyelvvizsgára felkészítő tanfolyamok. A hagyományos tantárgyi szakkörök mellett működik rajz, képzőművész, színjátszó, antikvitás, természetjáró szakkör és filmklub. A zene iránt érdeklődő diákjaink a Dózsa-kórus tagjai lehetnek. A táncot szeretőknak a Palota tánciskola és a Szilas Néptánc Együttes biztosít délutáni lehetőséget. Tanulóinknak lehetőségük van bekapcsolódni a Rippel Akadémia munkájába, továbbá kedvezményesen ismerkedhetnek meg a kettlebell sporttal, melyet volt tanítványunk vezet. Az iskolai DSE keretében a következő lehetőségeket nyújtjuk, mellyel megteremtjük a mindennapi testedzés lehetőségét is: sport-akrobatika, aerobics, atlétika, röplabda, kosárlabda, labdarúgás, tollaslabda, kondicionáló torna. Működik kerékpár és vízitúra szakosztályunk, ezek minden nyáron 10-10 napos túrát szerveznek.

2.7. Az iskola létszáma, nagyságrendje

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola közepes nagyságú gimnázium.

Statisztikai változás az elmúlt hat évben: (estisek nélkül)

		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Ped. Létszám		57	60	60	60	55,5	55,5
Oszt. Szám		25	27	26	26	24	23
Létszám		778	837	802	839	785	730
hatos		318	283	256	262	239	205
négyes		460	554	546	577	546	525

2.7.1. Az iskolai tanulócsoportok szervezésének módja, jellemzői

A gimnáziumba felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik, mindkettőről az igazgató dönt.

Felvételi vizsgát az iskola pedagógusaiból álló bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagjait az igazgató bízza meg.

Felvételi vizsga tartása nem kötelező. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

A felvételi és átvételi kérelem elbírálásáról értesíteni kell a szülőket, tanköteles

tanuló esetén az előző iskola igazgatóját is.

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola felvételi követelményei:

Négy évfolyamos emelt óraszámú humán (irodalmi drámai tagozat; történelem tagozat), emelt óraszámú testnevelés és általános tantervű csoportokat indítunk. Mind a négy csoportba a felvehetők száma 16-16-16-16 fő.

- **Felvételi:** magyar nyelvből és matematikából központi írásbeli felvételi. A központi írásbelin kívül a humán képzésre irodalomból és történelemből szóbeli felvételit, testnevelés emelt óraszámú képzésre testnevelésből gyakorlati felvételi vizsgát kell tenni. Szóbeli felvételre a hozott tanulmányi eredmény, valamint a központi írásbeli felvételin elért eredmény, és a gyakorlati felvételin elért eredmények alapján csak a legjobb átlagot elérőket hívjuk be.
- **Felvétel:** a központi írásbeli eredménye + az általános iskolai hozott eredmény + a gyakorlati felvételin elért eredmény (testnevelés) + a szóbeli felvételin elért eredmény alapján az igazgató dönt.

Nyelvi előkészítő osztályt indítunk angol, német és olasz nyelvekből. A nyelvi órák

száma: az első nyelvből heti 12 óra, a második nyelvből heti 6 óra. A felvehető száma angol nyelvre 30 fő, német és olasz nyelvekre 15-15 fő.

- **Felvételi:** magyar nyelvből és matematikából központi írásbeli felvételi. A választott idegen nyelvből szóbeli felvételi is van, kivétel az olasz nyelv (célzott beszélgetés). A szóbeli felvételin minden jelentkezőnek részt kell venni.
- **Felvétel:** a központi írásbeli eredménye + az általános iskolai hozott eredmény + a szóbeli felvételin elért eredmény alapján az igazgató dönt.

Hat évfolyamos osztályokban angol és német nyelv közül választhatnak a kisdíákok. A felvehető száma 28-30 fő.

- **Felvételi:** magyar nyelvből és matematikából központi írásbeli felvételi. Szóbeli felvételi beszélgetésre minden jelentkezőt behívunk.
- **Felvétel:** a központi írásbeli eredménye + az általános iskolai hozott eredmény + a szóbeli felvételin elért eredmény alapján az igazgató dönt.

Táncművészeti szakközépiskolai osztályba felvehető száma:

Kortárs, modern táncos (54 212 09): 16 fő;

Színházi táncos (54 212 09): 16 fő

- **Felvételi:** magyar nyelvből és matematikából központi írásbeli felvételi. A táncművészeti szakközépiskolai képzésre gyakorlati felvételi vizsga van táncból. Szóbeli felvételre a hozott tanulmányi eredmény, valamint a központi írásbeli felvételin elért eredmény, és a gyakorlati felvételin elért eredmények alapján csak a legjobb átlagot elérőket hívjuk be.

- **Felvétel:** a központi írásbeli eredménye + az általános iskolai hozott eredmény + a gyakorlati felvételin elért eredmény (tánc) + a szóbeli felvételin elért eredmény alapján az igazgató dönt.

A pontszámítás módja és felvételi rangsor kialakításának elvei

Az általános iskolából hozott eredmény: az általános iskola 5. 6. és 7. év végi eredmények, valamint a 8. osztály félévi eredménye alapján számított pontok. A hat évfolyamos képzésre jelentkezőknek az 5. év végi és a 6. félévi eredményét vesszük figyelembe.

Öt tárgyból (magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika) az elérhető maximális pontszám: 100 pont. **Összesítve 25%-ot ér.**

A központi írásbelin elért eredmény anyanyelvből és matematikából, az elérhető pontszám: 100 pont. **Összesítve 50%-ot ér.**

A szóbeli felvételin, valamint a gyakorlati felvételin elért eredmény alapján az elérhető pontszám: 100 pont. **Összesítve 25%-ot ér.**

A három részerőrtékből elérhető maximális eredmény: 100%

Kedvezmény vagy mentesség az írásbeli vizsgán:

A felvételi jelentkezési lapon kérjük jelölni, ha kedvezményt kérnek a felvételi feladatlapok megírása kapcsán. Kedvezményt kétféleképpen adunk:

- Időhosszabbítás: 45 perc helyett **60 perc** áll rendelkezésre az anyanyelvi és a matematikai feladatlap megoldására.

- Pontszámkettőzés: ha a tanuló határozat alapján mentesül a matematika, vagy az anyanyelv értékelése alól, a másik, megírt feladatlap pontszámát kétszerezzük.

Figyelem! Bármilyen kedvezmény kérésekor a jelentkezési laphoz mellékelni kell a kérést alátámasztó igazgatói határozatot, és/vagy a nevelési tanácsadó szakvélemény másolatát.

Rangsorolás a kiírt követelmények teljesítése alapján elért pontszámok szerint.

Ha több felvételiző azonos pontszámot ér el, a törvényi előírásoknak megfelelően a hátrányos helyzetű tanulók előnyt élveznek. Fontosnak tartjuk a családok elkötelezettségét intézményünk iránt, így előnyt élveznek, akiknek szülei vagy testvére iskolánkba járt, illetve jár. Ugyanezeket az elveket valljuk, ha belső jelentkezés esetén alakul ki pontazonosság.

2.7.2. Az iskolába járó gyerekek jellemzése:

Iskolánkba a tanulók többnyire a kerület általános iskoláiból érkeznek, de sokan járnak a közeli településekről is (Fót, Mogyoród, Göd, Dunakeszi). Többségük rendezett családi körülmények között él, ami nem jelent mindig anyagi jólétet. A szülők érdeklődnek gyermekük iskolai fejlődése, eredményei iránt, bizonyítja ezt a szülői értekezletek és fogadóórák látogatottsága. Igénylik a rendszeres tájékoztatást az iskolában folyó munkáról, segítenek az osztályfőnököknek a különböző programok szervezésében. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységünk területei: „Gólya-tábor” szervezése, melyen az újonnan érkező gyerekek megismerik egymást, valamint a „Dózsás” elvárásokat, magatartási normákat, tájékozódhatnak a követelményrendszerrel.

Minden kezdő osztályunkban felmérés alapján felzárkóztató képzést biztosítunk

magyar nyelvből (ez az idegen nyelvi képzést is segíti) és matematikából.

Gyermekeink tanulmányi eredménye igen változatos képet mutat. Vannak kimagasló képességű és szorgalmú tanulóink, akik többnyire a speciális nyelvi osztályokba járnak és nagyon jó eredményeket érnek el. A többség azonban a szorgalom hiánya miatt nem éri el a képességei alapján tőle várt eredményt.

A gimnáziumi oktatás egyik célja a főiskolai, egyetemi felvételre való felkészítés, de a hozzánk érkező gyerekek egy része, vagy még nem rendelkezik határozott elképzeléssel jövőjéről, vagy érettségihez kötött szakmát szeretne tanulni. Ezt tükrözik beiskolázási eredményeink is. Végzős tanulóink kb. 80 %-a jelentkezik egyetemre, főiskolára. Közülük sokan kb. 70% sikerrel felvételiznek az általuk választott felsőoktatási intézménybe.

2.8. Az iskola hagyományai:

Az 1878-ban alapított magángimnázium utóda a Dózsa György Gimnázium.

A 135 éves évforduló kiemelkedő esemény lesz iskolánk életében, melyre nagyszabású rendezvénysorozattal kívánunk megemlékezni.

Hagyományos ünnepeink, rendezvényeink :

- DÓZSA NAPOK
- ISKOLAI KARÁCSONY
- GÓLYABÁL
- NYUGDÍJAS TALÁLKOZÓ
- SZALAGAVATÓ BÁL
- KLUBDÉLUTÁNOK
- FARSANGI BÁL
- NEMZETI ÜNNEPEINK
- MIKULÁS ÜNNEPSÉG
- BALLAGÁS
- KIRÁNDULÁSOK
- TÁBOROK

2.9. Az iskola speciális eredményei:

Iskolánkban 1969 óta kiemelt tantárgy az olasz nyelv. Kimagaslóan jó eredményeket értek el azok a tanulók, akik az olasz tagozatra, később a speciális olasz nyelvi osztályokba jártak. Az itt tanulók heti 6-7 órában tanulják a nyelvet.

Az Országos Olasz Nyelvi Diáktalálkozón négy tanulónk nyert egyhónapos ösztöndíjat Olaszországba. Az OKTV-n a speciális osztályokból négyen jutottak be az első tíz közé, hárman felvételi nélkül kerültek be a bölcsészkar olasz nyelvi szakára. Ezekből az osztályokból kerülnek ki azok a gyerekek, akik még a gimnáziumi évek alatt tesznek C típusú közép ill. felsőfokú nyelvvizsgát. Szeretnénk, ha e sikeres képzés folytatódna, ezért az olasz nyelvet már a hat évfolyamos osztályokban is első nyelvként tanítjuk.

Az 1997-98-as tanévben iskolánk rendezte az általános iskolák számára az Országos Olasz Nyelvi Versenyt, melyen 7. és 8. osztályos tanulóink is indultak.

A testnevelés tagozat 1977 óta öregbíti iskolánk hírnevét. Tanítványaink közül sokan értek el kiemelkedő sportsikereket. A Barcelonai Olimpián 1992-ben hét tanítványunk képviselte a magyar színeket, az 1996-os Atlantai Olimpián pedig kilenc tanulónk szerepelt. A tagozaton végzett diákjaink nagy számban kerültek be a Magyar Testnevelési Egyetemre ill. tanárképző főiskolák testnevelő tanári szakára. Közülük négyen (hatból) jelenleg iskolánk tanárai.

Az elmondottakból kitűnik, hogy milyen fontos iskolánkban a testnevelés, a sport. Évek óta törekszünk arra, hogy megteremtsük iskolánkban a mindennapos testedzés lehetőségét. Az akaraton és a tanárok illetve a diákok hozzáállásán nem múlik semmi. Diákjaink szeretnek mozogni, sportolni, a testnevelők szeretik ha sok a gyerek a teremben az udvaron. A mindennapos testnevelés törvényi bevezetését

örömmel fogadtuk, a feltételeket is tudjuk biztosítani.

Az alábbi foglalkozásokat tartjuk:

- heti öt , három illetve kettő kötelező testnevelés óra;
- heti egy kötelező tánc óra;
- minden testnevelő tanár heti három tömegsport órát tart, ez összesen 15 óra, a hét minden napjára szétosztva;
- az iskolai sportkör különféle sportágakban szervezett foglalkozásai (atlétika, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, ezek mind két nem részére, fitness, akrobatika,);

3.

AZ ISKOLA KAPCSOLATAI

3.1. Az iskola társadalmi környezete, annak determináló hatása

Folyamatos feladatunk az iskola társadalmi környezete hatásainak feltérképezése, elemzése. Gimnáziumunk olyan intézmény kíván lenni, amely aktív kölcsönhatásban áll környezetével, amely tudatos részese, formálója, szolgálója annak a társadalmi környezetnek, amelynek múltjához, jelenéhez és jövőjéhez kötődik.

A szülőkkel való kapcsolatépítés meghatározó gondolata, hogy a szülő nem egyszerű partner a nevelésben, hanem meghatározó megrendelője az iskolának. A szabad iskolaválasztás önmagában is arra ösztönöz bennünket, hogy iskolánk vonzó legyen a családok számára. Tapasztalatunk szerint az iskolával szembeni elvárások korántsem csak a tanításra terjednek ki. A szülők egyre inkább olyan iskolát keresnek, ahol a gyerekek humánus pedagógiai környezetben, barátságos légkörben, gondoskodást és törődést kapva élhetnek, s szerezhetik meg a sikeres iskolai

pályafutáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudást és találnak maguknak a délutánt is magában foglaló értelmes elfoglaltságot.

3.2. Az iskola szülőkkel fenntartott kapcsolatának jellemzése

A szülőkkel való kapcsolattartásnak több formája is van, hiszen minden szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről tájékoztatást és visszajelzést kapjon.

Szülői értekezletek : A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi szülői értekezleten kapnak tájékoztatást az osztályfőnököktől. Az új osztályközösségek szeptemberi szülői értekezletén az osztályfőnök bemutatja az osztályban tanító valamennyi tanárt. A tanév során osztályonként két szülői értekezletre kerül sor. Amennyiben az osztályfőnök vagy a szülői munkaközösség szükségesnek látja, rendkívüli szülői értekezlet is összehívható.

A gimnázium iránt érdeklődő általános iskolás gyerekek szülei részére (általában októberben és januárban) tájékoztató szülői értekezletet szervezünk, melyen bemutatjuk iskolánkat, tájékoztatást adunk az iskolában folyó munkáról, lehetőségekről.

A leendő első évfolyamosok szüleit a felvételi értesítőn tájékoztatja az iskola a tanév kezdetét megelőző első (általában májusban) szülői értekezletről, az új beiratkozott tanulók iskolakezdésének zavartalansága érdekében.

Szülői fogadóórák : Az iskola valamennyi pedagógusa évente két alkalommal szülői fogadóórát tart. Amennyiben a szülő fogadóórán kívül szeretne találkozni gyermeke tanárával, telefonon vagy írásban egyeztesse ezt az érintett pedagógussal. A

szeptemberi első szülői értekezleten minden évben megválasztjuk a szülői munkaközösség tagjait.

A leendő első osztályos gyerekeknek és szüleiknek szóbeli tájékoztatót és nyílt napot szervezünk, így adunk lehetőséget iskolánk megismerésére.

Az SZMK működését nagyon fontosnak tartjuk, tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak a gimnázium életéről, programjairól, fejlesztési terveiről.

3.3. Az iskola kapcsolata a fenntartóval

A gimnázium a fenntartóval igyekszik a minél jobb munkakapcsolat kialakítására. A kölcsönösen kialakított jó viszony mind a két fél közös érdeke. A lehetőségeket még nem látjuk tisztán, de az akarat mind két fél részéről meg van.

3.4. Az iskola kapcsolata a működtető Önkormányzattal

A gimnázium az Önkormányzattal, mint működtetővel igyekszik a minél jobb munkakapcsolat kialakítására. A kölcsönösen kialakított jó viszony mind a két fél közös érdeke. Iskolánk részt vesz az Önkormányzat által szervezett programokon, segítséget nyújtunk a műsorok szervezésében, megvalósításában. Tanulóink különböző adottságait, tudását kihasználva mi is felkínáljuk részvételünket a kerület rendezvényein.

A gimnázium rendezvényeire meghívjuk, és szeretettel várjuk az Önkormányzat képviselőit, vezetőit.

3.5. Kapcsolat más nevelési intézményekkel

Felismerve azt a tényt, hogy a gimnázium működése ellehetetlenül, ha nincs közvetlen munkakapcsolat az általános iskolákkal, ezért az 1997-98-as tanévtől változtattunk az eddig kialakult képen. A gimnázium rendezvényeire meghívjuk az általános iskolák igazgatóit, tanárait, diákjait. Nyílt napokat továbbra is szervezünk a hatodikos és nyolcadikos tanulóknak és szüleiknek. A gimnázium iránt érdeklődőknek telefonon, levélben és szóban egyaránt szívesen állunk rendelkezésükre és adunk tájékoztatást lehetőségeinkről és az itt folyó munkáról. Az általános iskolák által szervezett továbbtanulási szülői értekezletekre örömmel megyünk el és adunk felvilágosítást egymás programjainak látogatását, együttműködést az oktató-nevelő munkában és egymás pedagógiai programjainak megismerését.

Erre példa, hogy néhány éve iskolánk rendezte a kerületi általános iskolák helyesírási versenyét. Több tanárunk rendszeresen vesz részt kerületi rendezvényeken (pl. szavalóverseny), mint zsűritag.

4.

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI

4.1. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi

polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

4.1.1. Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely

természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttére, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

¹ A Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák alapját a *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning* (2006/962/EC) című dokumentum képezi.

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális

vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen

alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja – különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezze saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kíváncsi a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő

problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken – a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig – hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal

közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

4.1.2. A kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy,

mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A Nat a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a

megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az *egyetemes emberi civilizáció* legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók *aktív állampolgárrá válását*.

Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálódnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését*.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet

sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadtér" is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok –, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőttlét szerepeire

A felnőttlét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó

képet kell nyújtania a *munka világáról*. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a *rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége* egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a *szociális és állampolgári kompetencia* tudatos, pedagógiaailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség)

4.2. Az iskola megítélésében irányadó tényezők:

- TÖRŐDÉS : Az emberi kapcsolatok (diák-diák, tanár-diák, tanár-tanár) milyensége, érzelmi színezete. Szociális informáltság, szociális érzékenység. Csoportszellem. Bizalom. *Gyermekvédelem*.
- TELJESÍTMÉNYORIENTÁLTSAĞ : A tudás, a teljesítmény nagyfokú elismerése. Bármilyen feladat esetén a lehetőségekhez képest legjobb teljesítményre való törekvés. Általában komolyan venni a feladatot.
- FEGYELEM : Az iskola belső rendje. Normatartó magatartás. A tanárok és a diákok önmagukhoz és a munkához kapcsolódó belső viszonyrendszere.

Rendszeretet, önfegyelem, kötelességtudat, ...

- RUGALMASSÁG : Az aktualitások, a körülmények folyamatos figyelembevétele. Nyitottság. A realitások tekintetbevétele. Egyéni sajátosságok elfogadása. Egyéni bánásmód.
- ÖNÁLLÓSÁG : A tantárgyi tevékenység minden területén érzékelhető önirányítási képesség, egyéni megvalósítás. Külső kontroll nélküli feladatteljesítés. Önelemzés és önbírálat. Kezdeményezés.

4.3. Legfontosabb feladataink:

- I. Valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlesztése
- II. Az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása
- III. Logikus, rugalmas, fegyelmezett gondolkodásra nevelés
- IV. Megfelelő szövegértés, beszédkultúra, az anyanyelv minél teljesebb ismerete
- V. Egymás megértésére, elfogadására, megbecsülésére nevelés
- VI. Egészséges életmódra való felkészítés, megfelelő testi, lelki, szociális nevelés
- VII. A nemzeti műveltségi anyag és a világörökség részét képező egyetemes emberi kultúra alapszintű ismerete
- VIII. Az ítélőképesség, az erkölcsi és esztétikai érzékenység növelése
- IX. Az akaraterő, a munkában, a tanulásban való kitartás fejlesztése
- X. A tanulók ismerjenek egy idegen nyelvet olyan fokon, hogy azt a hétköznapi helyzetekben használni tudják
- XI. Legyenek képesek eligazodni és tájékozódni a különböző információs anyagokban és ezek gyűjteményeiben
- XII. Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése
- XIII. Környezettudatos életvitelre nevelés : ismerjék az emberi tevékenységek

okozta környezetkárosító folyamatokat, azok megelőzésének és megszüntetésének lehetőségeit

XIV. A mindenoldalú kommunikációs képesség fejlesztése

XV. Családi életre nevelés : felkészítés az önellátásra, a háztartás feladatainak gyakorlására, a célszerű gazdálkodásra a mindennapi életben

XVI. A tanulóiban alakítsuk ki azt a tudatot, hogy a sportnak fontos szerepe van az egészséges életmódban

XVII. A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása

XVIII. Az esztétikai minőségekre nyitott magatartás, zeneértő és -érző képesség kialakítása, fejlesztése

XIX. A tanulók felkészítése a gazdasági jelenségek értő szemléletére, a tudatos gazdasági szerepvállalásra

XX. Szerezzenek tapasztalatokat a hagyományos és az új technológiákon alapuló informatikai eszközök és információhordozók használatában

4.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos további feladataink:

- Tisztességre, erkölcsre nevelés
- Szeretetteljes bánásmód
- Rendre, fegyelemre nevelés
- Felkészítés a továbbtanulásra
- Idegen nyelvek megtanítása
- Hazaszeretetre nevelés
- Nemzeti hagyományok megismertetése
- Tudományos ismeretek közvetítése
- Mozgás, sportolási lehetőség biztosítása

- Másokkal való együttműködésre nevelés
- Közösségi szellem fejlesztése
- Családi életre nevelés, szexuális nevelés
- Állampolgári nevelés
- Játék, szabadidős tevékenységek biztosítása
- Gazdasági, vállalkozói ismeretek tanítása

4.5. Az alábbi tulajdonságok kialakítását tartjuk fontosnak a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan:

Elengedhetetlenül fontos	Nagyon fontos	Fontos
- tisztesség	- helyes önértékelés	udvariasság
- akaraterő	- megbízhatóság	műveltség
- tudásvágy	- pontosság	kockázatvállalás
- önfegyelem	- rendszeret	talpraesettség
- szorgalom	- a másság elfogadása	szervezőkészség

4.6. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőségi program a függelékben.

4.6.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Felzárkóztató és tehetséggondozó programok szervezése,
- Drog és bűnmegelőzési programok,
- Pályaorientációs tevékenység,
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről,
- Helyi és országos támogatások megszerzésének lehetőségei,

- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézménnyel,
- Táborozási hozzájárulások,
- Ösztöndíjak,
- Tankönyvtámogatás megítélése,
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

4.6.2. Beilleszkedési, magatartási valamint tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok

Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenységünk területei: „Gólyatábor” szervezése, melyen az újonnan érkező gyerekek megismerik egymást, valamint a „Dózsás” elvárásokat, magatartási normákat, tájékozódhatnak a követelményrendszeréről.

Minden kezdő osztályunkban felmérés alapján felzárkóztató képzést biztosítunk magyar nyelvből (ez az idegen nyelvi képzést is segíti) és matematikából.

Gyermekeink tanulmányi eredménye igen változatos képet mutat. Vannak kimagasló képességű és szorgalmú tanulóink, akik többnyire a speciális nyelvi osztályokba járnak és nagyon jó eredményeket érnek el. A többség azonban a szorgalom hiánya miatt nem éri el a képességei alapján tőle várt eredményt.

4.6.3. Gyermek-ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem a gimnáziumban elsősorban az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását és biztosítását jelenti.

Cél: a prevenció.

Feladat: a tanulók problémáinak felismerése, kezelése.

A gyermeknek joga van ahhoz, hogy saját családi környezetben nevelkedjék és minden szükséges segítséget megkapjon személyiségének kibontakoztatásához, valamint az esetleges veszélyeztető helyzet elhárításához.

Iskolánk törekszik a családokkal szoros, közvetlen partnerkapcsolat kialakítására, mely lehetőséget biztosít az ártalmas környezeti hatások kiszűrésére és a megfelelő védelmi lépések megtételére. Minden rendelkezésre álló eszközzel segítjük a gyermek családban történő felnevelését. A szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése érdekében a szülőkkel jó együttműködésre törekszünk.

Figyelmet fordítunk a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek iskolába kerülésére és rendszeres iskolába járására. Tájékoztatjuk a szülőket a gyermekvédelmi felelősről, arról, hogy probléma esetén milyen iskolán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel.

Folyamatos kapcsolatot tartunk a kerületi Gyermekjóléti szolgálattal és indokolt esetben segítségüket kérjük. Minden alkalommal élünk jelzési kötelezettségünkkel, ha bármely gyermek esetében a veszélyeztetettség lehetősége fennáll.

Hatékony együttműködés más társadalmi, egészségügyi szervezetekkel is, akik alaptevékenységük keretében gyermekvédelmi feladatokat látnak el.

Minden tőlünk telhető segítséget megadunk a szociálisan hátrányos helyzetben élő, vagy átmeneti nehézséggel küzdő gyermekek szüleinek a támogatási lehetőségek eléréséhez, jogaik gyakorlásához.

4.6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozást és a képességek kibontakoztatását a tanítási időn kívüli programok által biztosítjuk diákjaink részére.

Tanítás után különböző szakkörök és szabadidős programok állnak diákjaink rendelkezésére. Kiemelt szerepet kapnak az érettségi és felvételi vizsgára, valamint nyelvvizsgára felkészítő tanfolyamok. A hagyományos tantárgyi szakkörök mellett működik rajz, képzőművész, színjátszó, antikvitás, természetjáró szakkör és filmklub. A zene iránt érdeklődő diákjaink a Dózsa-kórus tagjai lehetnek. Az iskolai DSE keretében a következő lehetőségeket nyújtjuk, mellyel megteremtjük a mindennapi testedzés lehetőségét is: sport-akrobatika, aerobics, atlétika, röplabda, kosárlabda, labdarúgás, tollaslabda, kondicionáló torna. Működik kerékpár és vízitúra szakosztályunk, ezek minden nyáron 10-10 napos túrát szerveznek.

4.7. Az osztályozás, értékelés, követelmények

A nevelő- és oktató munka során a pedagógus a tanulók tudását, teljesítményét, valamint magatartását és szorgalmát év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanulók elbírálásának célja a tanulók szellemi képességeinek, értelmi fejlettségének, tudásának lehetőleg tárgyilagos megállapítása. Minden tantárgy minden évfolyamára meg kell határozni az elégséges szint eléréséhez szükséges ismeretanyagot. Ennek megfelelően az alapvető ismereteket minden elégséges tanulótól meg kell követelni, ezek nélkül nem léphet felsőbb évfolyamra, még ha más anyagrészt tud is. Arra kell törekedni, hogy az osztályzásban alkalmazott mérték minden osztályban és minden tanárnál

lehetőleg egyforma legyen. Tehát senki ne alkalmazzon sem túlságosan szigorú, sem pedig túlságosan enyhe mértéket. Szóban a tanuló útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad vagy súlyosan téved, a szaktanártól segítséget kaphat. Ha a tanuló a szóbeli feleletét befejezte, vagy a kifejtésben elakadt, vagy súlyosan tévedett, a szaktanár kérdéseket tehet, illetve tegyen fel a témakörhöz kapcsolódóan. Ha a tanuló a kapott téma anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az adható összes pontszám 10%-át elégtelen érdemjegyet kap.

A tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktanárok:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33%	elégtelen
34-54%	elégséges
55-69%	közepes
70-84%	jó
85-100%	jeles

Az egyes munkaközösségek kialakítják és rögzítik a szaktárgyi minimumszinteket, meghatározzák a számonkérések formáit, az egyes évfolyamokon írandó dolgozatok számát és témakörét.

A témazáró dolgozatot a szaktanár egy héttel az íratás előtt közli a tanulókkal, és ceruzával beírja a napló haladási részébe. Egy napon maximum két témazáró dolgozatot lehet íratni.

A tanulók tudásának értékelésére és minősítésére a következő osztályzatok és

érdemjegyek adhatók: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/.

A szaktanár köteles a tanulóval közölni a feleletre, dolgozatra adott osztályzatot és a jegyet / ez csak a fent felsorolt egész számok egyike lehet, vagyis nem lehet 2/3, 1/2 stb. Kétes jegy esetén a szaktanár mérlegel és csak egy jegyet ad, egy jegyet ír a naplóba. A naplóba csak az 1-től 5-ig terjedő egész számokat lehet beírni, „-” jel írható, ha a tanuló nem írt dolgozatot, más jel nem kerülhet a naplóba.

A dolgozatokat a megírástól számított két héten belül kell kijavítani, a jegyet be kell írni a naplóba. A témazáró dolgozatokat piros tintával kell beírni. A dolgozatokat az adott tanévben őrizni kell. Selejtezni az adott tanévet követő szeptember 30-a után lehet.

A tanuló köteles beírni minden osztályzatát az ellenőrző könyvbe. Minden tantárgyból legalább havi egy osztályzatot kell adni, kivételt képeznek a heti egy órás tantárgyak, ahol a tanulónak félévenként minimum három osztályzatának kell lennie.

A modulok értékelése, minősítése (az osztályozás) önállóan történik, a kapott érdemjegyek abban a tantárgyban jelennek meg, ahova a modul integrálva van.

4.8. Órai szóbeli felelet

Ennél a számonkérési módnál a legfontosabb nevelési célunk, hogy fejlesszük a tanuló szóbeli kifejezőképességét. A szóbeli felelettel lehetőséget nyújtunk a diáknak arra, hogy a nyilvánosság előtt egy megadott témáról röviden kifejtthesse véleményét. Így javulhat a tanuló nyilvános szereplési képessége, és várhatólag bátrabban és sikeresebben fogja a mindennapi életben is véleményét kifejtteni.

Egy-egy felelet során a többi diák a hibákból tanulva saját tudását is rendszerezheti, pontosabbá teheti.

A feleleteket a tanár rövid szóbeli értékelése követi, rámutatva a teljesítmény értékeire, hiányosságaira. A felelet hossza lehetőleg nem haladja meg a 10 percet.

4.9. Felelet értékű röpdolgozat

A folyamatos számonkérés a diákokat rendszeres tanulásra szoktathatja. A tanárnak lehetősége van arra, hogy félévente többször is felelet értékű röpdolgozatot írasson. A röpdolgozat írásának időpontját a tanár nem köteles előre bejelenteni. A röpdolgozat tartalma egy adott témakör kisebb részletét öleli fel. A kidolgozásra fordított idő függ a tantárgy sajátosságától is, de lehetőleg maximum 20 perc.

Ez a számonkérési mód lehetőséget nyújt a tanulónak és a tanárnak is, hogy lemérje az eddigi munka hatékonyságát, és mivel a tanár a csoport minden tagjának tudásszintjéről visszajelzést kap, ez befolyásolhatja a továbbiakban a tanulási folyamat irányát, a tanár módszerét is.

4.10. A témazáró dolgozat

A témazáró dolgozattal a tanár a tanulóknak egy nagyobb témakörbeli tájékozottságát, ismereteinek mélységét méri fel. Mivel ez az ellenőrzési forma a diákoktól alaposabb szintű felkészülést igényel, a tanár a témazárót nem íratthatja meg váratlanul.

A Házirend előírásai szerint az osztály egy nap nem írhat kettőnél több témazáró dolgozatot, így annak időpontját a tanárnak egyeztetni kell az osztállyal. A tanulóknak a dolgozatírás időpontját legalább egy héttel előbb ismerni kell.

A dolgozatokat a tanár a megíratást követő 10 munkanapon belül kijavítva adja ki. Amennyiben a diák kéri, a kijavított dolgozatokra adott osztályzatot a tanár szóban is köteles indokolni. Ha a tanár a dolgozatokat nem javítja ki, vagy az osztályzatokat

nem hozza a diákok tudomására 10 munkanapon belül, úgy az osztályzatok elévülnek, azaz a tanár nem írhatja be azokat a naplóba és az év végi osztályzat megállapításánál nem veheti azokat figyelembe. A diákoknak az elévülés után is joguk van kérni a dolgozatra kapott osztályzatot.

Természetesen a nagyobb anyagrészből szerzett érdemjegy nagyobb súllyal esik latba az év végi osztályzatok kialakításánál.

4.11. Az elmaradt dolgozatok pótlása

Amennyiben a diák betegség, illetve egyéb hiányzás miatt nem írta meg a témazáró dolgozatot, akkor köteles azt pótolni a tanárral előre egyeztetett időpontban.

A pótdolgozat kidolgozására biztosított időtartam megegyezik az eredeti dolgozatírással fordított időtartammal. A dolgozatra adott érdemjegy érvényességére vonatkozó megszorítások a pótdolgozatra is vonatkoznak.

4.12. Javító témazáró dolgozat

Ha a szaktanár úgy ítéli meg, hogy az osztály (a csoport) az adott témakörben gyengébb teljesítményt nyújtott a vártnál, felajánlhatja a javító témazáró dolgozat írásának lehetőségét. A javító témazáró dolgozatírás időpontját is egyeztetni kell az osztállyal legalább egy héttel előbb. A megírt dolgozatot a diák nem köteles beadni, kivéve, ha az eredeti témazáró dolgozatra elégtelen minősítést kapott, vagy nem írta azt meg. A javító témazáró dolgozat tehát pótdolgozatnak is minősülhet.

A szaktanár eldöntheti, hogy mindkét dolgozatot (az eredetit és a javítót) ugyanolyan súllyal veszi figyelembe a félévi (vagy év végi) osztályozáskor, vagy csak a javító dolgozatra adott érdemjegyet számítja be.

4.13. Kiselőadás

A tanítási órán a tanulónak lehetősége van saját kutatási területéről, vagy az őt mélyebben érdeklő (a szaktanárral egyeztetett) témáról társainak előadást tartani. A tanár szóban értékeli az előadást, s ha az színvonalas volt, jeles osztályzattal jutalmazhatja.

4.14. Tanórán kívüli beszámoltatás

A tanórán kívüli beszámoló lehetőségét az iskola nem zárja ki. Erre akkor van lehetőség, ha a diák betegség, illetve egyéb tartós hiányzás miatt nagyobb anyagrészből számol be. A feleletre kapott érdemjegy súlya a témazáró dolgozat értékével azonos.

4.15. A kisérettségi vizsga

Az iskola a kétszintű érettségire felkészítés részeként kis-érettségit szervez a 11. és 12. évfolyamokon, a tanár és az adott osztály megegyezése alapján. A kis-érettségi az érettségit segítő vizsgatípus, amelynek során a tanuló a szóbeli érettségi vizsgához hasonló helyzetben egy nagyobb, esetleg több éves témakörből szerzett ismereteiről ad számot.

A kis-érettségire kapott érdemjegy két témazáró jegy értékének felel meg.

4.16. Próbaérettségi

Az iskola lehetőséget nyújt az érettségiző diákoknak, hogy a kétszintű írásbeli érettségi vizsgához hasonló körülmények között lemérjék tudásukat a kötelező és választott érettségi tantárgyakból. A vizsgatételeket az iskola tantárgyi

munkaközösségének tagjai állítják össze. A dolgozatot a tanuló szaktanára javítja és értékeli. A szaktanár az év végi osztályzat megállapításakor az érdemjegyet két témazáró dolgozattal egyenértékűen veheti figyelembe.

4.17. Az osztályozó vizsga

Az 2011. évi CXC törv. 45.§ (5.) pontja alapján a tanuló kérheti a felmentését az iskolában tanult tantárgyak bármelyike alól, illetve az összes alól, így magántanulói jogviszonyt kezdeményezhet. Ezekben az esetekben az év végi osztályzatot osztályozóvizsgán kell megszereznie. Osztályozóvizsga csak az iskola által kijelölt időszakban tehető le. Az iskola munkatervében rögzíti az osztályozóvizsgák időpontját, amely általában május vége, érettségiző diákoknak április vége.

4.18. A különbözeti vizsgák

Abban az esetben, ha a tanuló másik párhuzamos osztályba, illetve speciális tanterv szerint haladó csoportba (tagozat, emeltszintű érettségire felkészítő foglalkozás) szeretne átmenni, az igazgató a tanulót különbözeti vizsga letételére kötelezheti. A vizsga az oktatási törvény ide vonatkozó szabályai szerint történik.

4.19. Az érettségi vizsga

Az érettségi vizsgaszabályzat szerint történik.

A gimnáziumi képzés 12-13. évfolyamos szakasza érettségivel zárul. E szakasz fő feladata: a különböző szintű érettségire és a továbbtanulásra való felkészítés, a pályaválasztás tudatossá tétele.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban alakuljon ki az önálló ismeretszerzés, a tudás önkéntes megszerzésének öröme, olyan tudatosan vállalt munka és megalapozott tudás iránti igény, hogy a felsőoktatásban, a továbbtanulásnál megállják a helyüket. A gimnázium minden olyan tantárgyból, amelyet tanít – megfelelő számú jelentkezés esetén – emelt szintű érettségire is felkészít.

4.20. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

1. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a tanárok a tanulók év közbeni munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden évfolyamon, minden tantárgyból az „elégséges” osztályzatot kell megszerezni a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló a tanév végén egy vagy két tárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
4. Ha a tanuló a tanév végén három vagy több tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles, illetve megismételheti.

4.21. A magatartás és a szorgalom minősítésrendszere

A magatartási és szorgalmi követelmények megállapítása a nevelőtestület feladata. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése az osztályfőnök folytonos feladata, az osztályközösség és az osztályban tanító tanárok

véleményének figyelembevételével.

A magatartási és szorgalmi minősítésrendszert az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal. Félévkor és tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztálygyűlés és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg, véleményeltérés esetén a nevelőtestület határoz.

Magatartás

Példás magatartású az, akinek a magatartása mindenben : a közösségi viselkedésben, hangnemben, a tanulmányi munkában is példamutató.

Óvja a társadalmi és személyi tulajdont ; betartja a házirendet ; hatása pozitív a közösségre ; aktív kezdeményező. A passzívan jó viselkedés nem elegendő a példás magatartáshoz. Nem lehet kettőnél több igazolatlan órája, fegyelmi fokozata.

Jó magatartású az, aki maga ugyan nem kezdeményez, de a helyes kezdeményezéseket támogatja ; közösségi viselkedése, hangneme ellen kifogás nem merül fel ; a házirend előírásait betartja ; óvja a társadalmi és személyi tulajdont. Nem lehet négyenél több igazolatlan órája, osztályfőnöki figyelmeztetőnél súlyosabb fokozata.

Változó magatartású az, akinek hangneme, viselkedése, jelleme kifogásolható ; a házirend előírásait időnként megszegi ; nem védi következetesen a társadalmi és személyi tulajdont ; a közösségi munkában csak alkalmasszerűen vesz részt. Osztályfőnöki figyelmeztetőnél súlyosabb fegyelmi fokozata van (osztályfőnöki intő, esetleg rovó) ; igazolatlan óráinak száma hétnél nem több.

Rossz magatartású az, aki szándékosan hátráltatja a közösség munkáját ; a közösségi munkából tudatosan kivonja magát ; a házirend előírásait sorozatosan vagy súlyosan megsérti ; rongálja az iskola vagy társai felszerelését ; hangneme, viselkedése ellen súlyos kifogások merülnek fel ; osztályfőnöki rovója vagy

igazgatói fegyelmi fokozata van ; hétnél több igazolatlan órája van.

A felsorolt fegyelmi vétségek egyike is elég az egyes magatartási jegyek elbírálásához (jó, változó és rossz esetben). A magatartás értékelésében a jó, változó és rossz magatartás meghatározása keretjellegű ; a dicséret, az előzetesen tanúsított jó magatartás pozitívan befolyásolhatja az elbírálást.

Szorgalom

Példás szorgalmú az, aki képességeinek és körülményeinek megfelelően, folyamatosan, rendszeresen tanul.

Jó szorgalmú az, aki a példás szorgalomban megfogalmazott követelményeket néha nem teljesíti.

Változó szorgalmú az, akinek eredményei képességei alatt maradnak.

Hanyag szorgalmú az, aki képességeihez, körülményeihez képest minimálisan teljesít.

A szorgalmi minősítés megállapításakor figyelembe kell venni a tanulmányi munkában bekövetkezett jelentős javítást vagy rontást.

Aki megbukik, magatartása legfeljebb jó, szorgalma legfeljebb változó lehet.

4.22. Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

A tanulói óraszám és a házi feladat megoldására fordítható idő csökkenése miatt még gondosabb tanári előkészítő munkát igényel a házi feladat (házi dolgozat) tartalmának meghatározása. Nem mondhatunk le erről a tanulói felkészülési módról, hiszen a tanórán feldolgozott tananyag, probléma újra végiggondolása, illetve alkalmazása a tanulásnak (az ismeret rögzítésének) fontos része.

A házi feladat mennyisége, mélysége a korcsoporttól is függ, de a megoldása nem igényelhet átlagosan több időt, mint fél óra. A házi dolgozat elkészítése nem követelhető meg a következő szakórára. Szünidőre és hétvégére nem adható a

szokásosnál több feladat.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

1. A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
2. A házi feladat mennyiségét és milyenségét mindig a szaktanár határozza meg.
3. A tanulók hétvégére nem kapnak nagyobb mennyiségű házi feladatot (sem írásbelit, sem szóbelit), mint hét közben.
4. A tanítási szünetek idejére nem kaphatnak a tanulók „extra” mennyiségű házi feladatot.

4.23. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térképek ...) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, rajz.
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. Feladatuk: törekedni az egységességre, a takarékosagra.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában tartott szülői értekezleten) tájékoztatjuk. A taneszközök

beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, melyek több éven keresztül használhatóak, valamint a minőség – ár arány a legmegfelelőbb.
- Tanév közben taneszközt csak rendkívüli esetben változtatunk!

5. Az iskola arra törekszik, hogy a saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több tartós nyomtatott taneszközt szerezzen be a könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják, vigyázva az állagukra.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések listáját a tantárgyi helyi tanterveink tartalmazzák.

5.

AZ ISKOLA ÓRATERVEI

5.1. A hat évfolyamos képzés óraterve

ÓRASZÁMOK HATOS	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar irodalom	4	4	4	4	4	4
Magyar nyelv						
I. idegen nyelv	5	5	4	4	3	3
II. idegen nyelv	0	0	4	4	3	3
Matematika	3	3	3	3	4	4
Erkölcstan	1	1	0	0	0	0
Etika	0	0	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	4
Fizika	2	2	2	2	2	0
Kémia	1	2	2	3	0	0
Biológia - egészségtan	2	1	0	2	3	2
Földrajz	1	2	3	2	0	0
Ének-zene	1	1	1	1	0	0
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	1	1	0	0
Dráma és tánc/ Mozgókép és média ism.	0	0	1	0	0	0
Művészetek	0	0	0	0	2	2
Informatika	1	1	2	2	0	0
Életvitel és gyakorlat	1	0	0	0	0	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1

Filozófia					2	
Szabadon tervezhető	0	0	0	0	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35
összesen:	31	31	35	36	31	31

5.2. A nyelvi előkészítő évfolyam óraterve

ÓRASZÁMOK					
NYEK	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar irodalom	2	4	4	4	4
Magyar nyelv					
I. idegen nyelv	12	5	5	3	3
II. idegen nyelv	6	6	6	4	4
Matematika	2	3	3	4	4
Erkölcstan	0	0	0	0	0
Etika	0	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	0	2	2	3	3
Fizika	0	2	2	2	0
Kémia	0	2	2	0	0
Biológia - egészségtan	0	0	2	2	2
Földrajz	0	2	2	0	0
Ének-zene	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra (rajz)	0	0	1	0	0
Dráma és tánc/ Mozgókép és média ism.	0	1	0	0	0
Művészetek	0	0	0	2	2
Informatika	2	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	0	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Filozófia					2

Szabadon tervezhető	0	0	0	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	30	35	36	35	35
összesen:	30	35	36	31	31

5.3. A négy évfolyamos képzés óraterve

ÓRASZÁMOK NÉGYES	9.	10.	11.	12.
Magyar irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv				
I. idegen nyelv	4	4	3	3
II. idegen nyelv	4	4	3	3
Matematika	4	3	4	4
Erkölcstan	0	0	0	0
Etika	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	4
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	3	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	3	2
Földrajz	3	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	0	0
Dráma és tánc/ Mozgókép és média ism.	1	0	0	0
Művészetek	0	0	2	2
Informatika	1	2	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1

Filozófia				2
Szabadon tervezhető	0	0	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Összesen:	35	36	31	31

5.4. A testnevelés tagozat óraterve

ÓRASZÁMOK TESTNEVELÉS	9.	10.	11.	12.
Magyar irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv				
I. idegen nyelv	4	4	3	3
II. idegen nyelv	4	4	3	3
Matematika	4	3	4	4
Erkölcstan	0	0	0	0
Etika	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	4
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	3	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	3	2
Földrajz	3	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	0	0
Dráma és tánc/ Mozgókép és média ism.	1	0	0	0
Művészetek	0	0	2	2
Informatika	1	2	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1

Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				2
Szabadon tervezhető	0	0	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
összesen:	35	36	31	31

5.5. A történelem tagozat órateve

ÓRASZÁMOK TÖRTÉNELEM	9.	10.	11.	12.
Magyar irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv				
I. idegen nyelv	4	4	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	4	4
Erkölcstan	0	0	0	0
Etika	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	5	5
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	2	2
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	0	0
Dráma és tánc/ Mozgóképek és média ism.	1	0	1	1
Művészetek	0	0	2	2

Informatika	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				2
Szabadon tervezhető	0	0	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
összesen:	35	36	33	33

5.6.

A dráma tagozat óraterve

ÓRASZÁMOK				
DRÁMA	9.	10.	11.	12.
Magyar irodalom	4	4	4	4
Magyar nyelv				
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	4	4
Erkölcstan	0	0	0	0
Etika	0	0	1	0
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	2	2
Földrajz	2	2	0	0
kreatív ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	0	0
Mozgóképek és média ism.	1	0	0	0
Művészetek/kreatív írás	0	0	1	1
Informatika	1	1	0	0

Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport	3	3	3	3
Kreatív mozgás/kontakt	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	0	0	0	2
kreatív színházi gyakorlat	2	2	3	3
színházi és drámatörténet	1	1	1	1
beszédgyakorlat	1	1	0	0
színpad-technika	0	0	1	1
színtársulat	2	2	2	2
Szabadon tervezhető	0	0	0	0
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
összesen:	35	36	35	35

5.7. Táncművészeti képzés óraterve

ÓRASZÁMOK					
TÁNC	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar irodalom	4	4	4	4	
Magyar nyelv					
I. idegen nyelv	4	4	3	3	
II. idegen nyelv	3	3	3	3	
Matematika	4	3	4	4	
Erkölcstan	0	0	0	0	
Etika	0	0	1	0	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	4	
Fizika	2	2	2	0	
Kémia	2	2	0	0	
Biológia - egészségtan	0	2	3	2	
Földrajz	2	2	0	0	
Ének-zene	1	1	0	0	
Vizuális kultúra (rajz)	1	1	0	0	

Dráma és tánc/ Mozgóképek és média ism.	1	0	0	0	
Művészetek	0	0	2	2	
Informatika	1	1	0	0	
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1	
Testnevelés és sport					
Osztályfőnöki	1	1	1	1	
Filozófia				2	
TÁNC	11	12	13	13	36
Szabadon tervezhető					
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35	36
összesen:	39	40	39	39	36

5.8. Intenzív esti-levelező oktatás óraterve

ÓRASZÁMOK					
<i>Esti-levelező oktatás</i>	9.	10.	11.	12.	
Magyar irodalom	2	2	2	2	
Magyar nyelv	1	1	1	1	
Történelem	2	1,5	1,5	2	
Társadalom ismeret					
Filozófia					
Emberismeret és etika					
I. idegen nyelv	3	3	3	3	
II. idegen nyelv					
Matematika	3	3	3	3	
Fizika	1,5	1,5	1,5		
Kémia	1,5	1,5			
Biológia		1,5	1,5	1,5	
Egészségtan					
Földrajz			1,5	1,5	
Számtech. Informatika	1			1	

Technika és életvitel				
Ének-zene				
Művészetek				
Rajz és vizuális kult.				
Mozgóképfelismerés és média ism.				
Testnevelés, tánc ...				
Tánc és dráma				
Osztályfőnöki				
Szabadon tervezhető				
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
összesen:	15	15	15	15

6.

A DÓZSA GYÖRGY GIMNÁZIUM KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

Célok, alapelvek

A környezeti nevelés célja a kölcsönös függőség ok-okozati összefüggéseinek, helyi és globális szintek kapcsolatainak és a biológiai és társadalmi sokféleségnek bemutatása. Diákjainkban szeretnénk kialakítani a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, az egészséges életmód igényét, illetve az ehhez vezető módszerek elsajátítását, Melyek a következők:

Ökológiai szemlélet és gondolkodásmód

Kreativitás

Szintetizálás és analízis

Vitakészség és kritikus véleményalkotás

Kommunikáció és médiahasználat

A környezeti nevelés színterei

A **tanórákon** az adott témához kapcsolódó környezetvédelmi vonatkozások ismertetése, kiemelve a hétköznapi élettel kapcsolatos problémák bemutatását. A szemléltetéshez, önálló és csoportos adatgyűjtéshez, információszerzéshez, és az adatok információk feldolgozásához felhasználjuk iskolánk fejlett audiovizuális és informatikai lehetőségeit. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, és önállóan képesek legyenek azok kiegészítésére és továbbfejlesztésére, mert így látjuk biztosítottak, hogy környezettudatos, felelősen gondolkodó személyiséggé váljanak.

A **tanórán kívüli programok** a tanórákon szerzett ismeretek színesítésére, elmélyítésére, kiegészítésére és összehangolására nyújtanak lehetőséget. Hagyományosan szervezett programjaink a következők:

Erdei iskola a 7-8. évfolyamon

Természettudományos terepgyakorlat a 10. évfolyamon

Szakmai táborok nyaranta az érdeklődő tanulók részvételével

Tanulmányi kirándulás a Paksi Atomerőműbe a 12. évfolyam részére

Kiállítások és programok szervezése a „jeles napok” valamelyikén (0évente változó témában)

Az élősarok állandó és időszakos lakóinak gondozása

Kétévente az iskola minden diákját megmozgató „show-k”

Fejlesztési lehetőségek a környezeti nevelés terén:

Osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában

Drogprevenációs program folytatása

Ökológiai táborok szervezése

A kerület nevezetességeinek feltérképezése

A kétszintű érettségi környezeti nevelési vonatkozásainak összegyűjtése, tananyagba építése

Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása az iskolában

Fogyasztóvédelmi ismeretek

A fogyasztóvédelmi ismeretek oktatásának, az ezzel kapcsolatos készségek kialakításának a magyar közoktatásban nincs tradíciója. Bár a Városmajori Gimnáziumban az egyes tantárgyak keretein belül és osztályfőnöki órákon eddig is megragadtuk a téma kínálta lehetőségeket fogyasztóvédelmi kérdések tisztázására, de ez a munka sok tekintetben nem volt összehangolt. A fogyasztóvédelmi nevelési program elkészültével és alkalmazásával az eddigi munka összehangoltta válik és jelentős tartalmi elemekkel egészül ki.

Fogyasztóvédelmi nevelés programunk kidolgozásánál a következő szempontokat tartjuk kiemelkedően fontosnak:

Az állampolgárnak igen sok ismeretre van szüksége ahhoz, hogy eligazodjon az őt körülvevő társadalmi és gazdasági környezetben, ezek az ismeretek időről időre változnak, ezért nem ezen ismeretek maradéktalan közlését, hanem az eligazodást szolgáló elsődleges információk átadását illetve alapvető készségek kialakítását tartjuk feladatunknak.

A tudatos és kritikus fogyasztói magatartás önmaga és környezete állapotára odafigyelő és egészségét óvó személyiséget feltételez. Célunk, hogy diákjaink ilyen személyiséggé váljanak, ezért a fogyasztóvédelmi nevelést nem csak az egyes tantárgyak ismeretanyagába építjük be, hanem összekapcsoljuk a környezeti és

egészség neveléssel is. Nevelési programunkban helyet kapnak tanórán kívüli foglalkozások és átfogó projektek is.

7.

A Dózsa György Gimnázium egészségnevelési, egészségfejlesztési programja

Gimnáziumunkban ezen nevelési feladatokat nem önálló tantárgyak keretében, hanem más tantárgyakba integrálva illetve tantárgyközi projektekben tanórán kívüli foglalkozások keretében valósítjuk meg. Ezen nevelési területekre a módosított kerettantervet figyelembe véve keresztntanterv készült, amelyet a 2009-ben érvénybe lépő NAT2003 szellemében folyamatosan felülvizsgálunk és módosítunk. E három fontos nevelési területnek csak egyik színtere az iskola. A tanulókat az iskolán kívül számos az itt kialakított – kialakítandó – szemléletet erősen befolyásoló hatások érik egyrészt a szülők, a családi és baráti környezet részéről, másrészt a nyomtatott és elektronikus médián keresztül, melyek sok esetben az iskolában szemléletkialakítással ellentétes irányba hatnak és erősen befolyásolják a kitűzött célok és feladatok elérését. Mégis nevelési programjainkban az általunk optimálisnak gondolt célokat tűztük magunk elé, melyek elérése érdekében a nevelési folyamat egy részébe igyekszünk a szülőket és a családokat aktív módon bevonni.

7.1. Egészségnevelési program

7.1.1. Az egészségfejlesztés

Az ókori görög neveléssel párhuzamot vonó bevezető után, nem meglepő, ha az egészségnevelés gyökerei is ide nyúlnak vissza. Az ún. kalokagathia eszménye - ami a testi és szellemi képességek harmonikus fejlesztését tette a görög nevelés egyik fő célkitűzésévé - napjainkban is teljesen elfogadott. A jelenkorban egyetértés van abban, hogy az egészségfejlesztés nem a betegség hiánya, hanem a testi-lelki szociális jóllét állapota. Az egészség kiteljesedésének legfontosabb feltételei, ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi vagy más közösséghez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei között.

Iskolánk célul tűzte ki az egészségfejlesztés folyamatát, ami képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására.

Az egészségfejlesztő gondolkodás túllép az egészségügyi ellátás keretein. A globalizáció megjelenik az élet számos területén, így a környezetvédelem, az egészséges környezet és életmód kialakításánál, a drogfogyasztás visszaszorításában is. A nemzetközi szervezetek és jogszabályok (WHO, Ottawa Charta 1986), a nemzeti szintű szabályozások és programok¹ iránymutatást adnak az iskoláknak helyi stratégiáik kialakításához. Politikai, társadalmi és egyéni érdek az egészséges, alkalmazkodó képes, munkabíró, önálló, környezetét pozitívan alakítani tudó, problémamegoldó ember. Ezek a közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok is együttműködésre törekednek a helyi igényekhez és problémákhoz speciálisan igazított stratégiákkal.

Az egészségfejlesztés célja az egészséget támogató társadalompolitika kialakítása. Ennek érdekében fontos az átfogó program készítése és a szervezetek közötti kapcsolatok ápolása.

7.1.2. Az iskola, mint az egészségnevelés színtere (iskolai feladatok)

Az egészségfejlesztés egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés, ennek legfontosabb színtere az iskola, mivel a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat.

Az elsődleges prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul. A

másodlagos és harmadlagos megelőzés a már meglevő vagy visszatérő betegségeknek kezelésével foglalkozik.

Mivel a gimnáziumunkba járó diákok az ESPAD felmérés szerint is a kiemelten veszélyeztetett korosztályba tartoznak, az egészségfejlesztési programunk a primer prevenciót tartja a legfontosabb feladatának. Ide tartozik:

Az egészséges táplálkozás,

A szabadidő hasznos eltöltése, az aktív pihenés

A mindennapos testmozgás és egészséges testtartás kialakítása,

A személyi higiéné

A lelki egyensúly megteremtése

A harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása

Az egészséges és biztonságos környezet kialakítása

Az egészségkárosító magatartásformák elkerülése

A Járványügyi- és élelmiszer biztonság megvalósítása

Elsősegélynyújtás ismeretek.

A tanulók sokoldalú szellemi, lelki, testi nevelését többretegű komplex kommunikációval valósítjuk meg. Egyrészt létezik a nyíltan megfogalmazott oktatási nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben ún. „rejtett tanterv”, mely az iskolai mindennapok hozadéka, melyben az iskola tárgyi környezete és az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Oktatási, nevelési terv

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Kiemelten foglalkoznak ezzel a biológia, élettan, egészségtan, testnevelés szaktárgyak és az osztályfőnöki órák, a helyi tantervvel kiegészített kerettantervben meghatározottak alapján. Az osztályfőnöki órák évfolyamonként az évi óraszám 30%-ában, (de minimum 10 órában) foglalkoznak ezekkel az egészségneveléssel kapcsolatos, az

életkori sajátosságoknak megfelelő témákkal. [lásd még: Tantárgyak Tanterve mellékletet, Nemzeti stratégia a kábítószer probléma visszaszorítására 96/2000.(XII.11.) OGY. határozat].

Hangsúlyos szerepet kapnak a tanórákon kívül a rendszeres (és eseti) foglalkozások. A szabadidő hasznos eltöltése, személyiség fejlesztés, társas kapcsolatok kialakítása, az önmegvalósítás és önértékelés, a sikerélmény és örömszerzés valamint az iskolai közérzet javítása ideálisan valósítható meg a tanórai programot kiegészítő rendszeres délutáni foglalkozásokon. Iskolánkban a szakkörök, az énekkar, a színjátszó kör, a fotó-videó kör és filmklub, a zenekarok működése, a sportfoglalkozások, edzések, versenyek számos lehetőséget nyújtanak diákjaink számára.

Hasonló célt szolgálnak az eseti jellegű programok, a hétvégi, és hosszabb szünetekben szervezett kirándulások hazánk és kultúránk közelebbi megismerésére, túrák, bicikli- és vízi táborok, sí tábor, „erdei iskola”, gólyatábor, szakmai táborok Szántódon, mozi-, kiállítás-, színházlátogatás megbeszéléssel, osztálybemutató koncertek, röplabda- és kosárlabdátáborok.

Iskolai hagyománnyá vált a minden évben megrendezésre kerülő 24órás foci- és kosár bajnokság, Kihívás Napi vetélkedők és az utolsó tanítási napon megrendezett Sport Nap, tanár-diák kosár és röplabda mérkőzések.

Az évenkénti tanári kirándulás és a heti rendszeres sportedzés tanárainknak is lehetőséget nyújt az igen fontos egészséges életmód gyakorlására.

A Diákbizottság által szervezett programok az előbbieken túl kreativitást, önmegvalósítást, alkalmazkodó képességet, szervezőkészséget, társas kapcsolatokat és kommunikáció-készséget hangsúlyozottan erősítő feladatokkal járnak együtt. (Diákhét, Diákigazgató-választás, SHOW-k, Gólyabál, gólyatábor, koncertek stb.)

Tájékoztató fórumok:

A diákok nevelésén túl szükséges és fontos szüleik tájékoztatása is az egészségneveléssel kapcsolatos iskolai törekvésekről (pl. drog-prevenció). Ennek színtere lehet osztály szintű vagy iskola szintű szülői-értekezlet.

„Rejtett” a tanterv (Tárgyi környezet)

Fővárosi iskolához képest szerencsés helyzetben vagyunk az iskola környezete tekintetében. A közeli park és fás övezet jelentős zaj- és por szűrőként nyújt nyugodt környezetet az iskolai élet számára. Az iskola jól megközelíthető, sőt a kerületben kiépített bicikliút és az iskolánkban kialakított zárt kerékpártároló lehetőséget biztosít a sportos közlekedésre is.

Az intézmény egész épülete rendszeresen szellőztetett, aulája és tantermei világosak. A növények, valamint a diákok gondozta „élő sarok” barátságos és természetes környezetet biztosít. Gimnáziumunkban minden tanulónak szekrénye is van, megoldva ezáltal a nehéz taneszközök, felszerelések tárolási és hordozási problémáját.

Az egészséges táplálkozás kialakulását célozza az iskolában működő menza rendszerű étkeztetés. Az iskolai büfé választékában is megjelentek a korszerű táplálkozásnak megfelelően különböző tejtermékek, gyümölcsök és tej alapú édességek.

Segítő kapcsolatok

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek mellett fontos a segítő kapcsolatok kihasználása. A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására. Ez a kérdés igen fontos, tekintve a helyi tantervben szereplő osztályfőnöki órák témáit, itt van a legtöbb idő és lehetőség konkrétan egészségneveléssel foglalkozni. Ellentmondásként jelenik meg, hogy esetleg az osztályfőnök nem rendelkezik ennek megfelelő szaktudással. Ez esetben fordulunk külső segítséghez, akár továbbképzés,

akár meghívott előadó, programvezető személyében. A lehetőségek természetesen itt is korlátozottak mind időben, mind anyagiakban.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Az iskola-egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő (iskolánkban kedden és szerdán) közösen látja el.

A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)

Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése

Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.

Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Ortopéd szakorvos bevonásával a 9. évfolyamos tanulók gerinc-deformitás vizsgálatát végzi el.

Elvégzi a könnyített testnevelés, gyógytestnevelés csoportokba sorolást.

Meghívott nőgyógyász előadóval szexuális felvilágosítás és nemi szerepek ismertetése.

Az iskolapszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, amivel az

iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek. Iskolánk rendelkezik iskolapszichológussal. A tapasztalat szerint jelenléte, munkája nagyon sokat segít. Együttműködés kerületi intézményekkel: Gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, ÁNTSZ egészségfejlesztési szakemberei, rendvédelmi szervek.

Kortárs hatások az egészségfejlesztésben

Az egészségfejlesztési programok között viszonylag új keletűek azok a megközelítések, amelyek a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Iskolánkban is kiválóan működik a külső kapcsolatokra épülő, 7.-12. évfolyamot lefedő drog-prevenációs programunk. A nálunk már bevált és hatékony kortárssegítő módszer egyetlen hátránya az anyagi vonzata, módszereik miatt egyre felkapottabb kereskedelmi helyzetükben ritkán marad lehetőségük állami intézményekben tevékenykedniük.

7.1.3. Mindennapi testedzési program

Iskolánk mindennapi testmozgás programjának célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életformába kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés (a testi fejlődés-érés támogatása, a higiéniai szokások kialakítása, az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése, az ortopédiai elváltozások, a keringési és légzési megbetegedések megelőzése), a szociális kompetenciák, a csapatmunka, a társakkal történő kreatív együttműködés, a kollektív siker, számos személyiségvonás (félelem

leküzdése, a szabályok betartása, összpontosítás, céltartás, nehézségek leküzdése, kudarctűrés), a mozgáskultúra, a mozgáskommunikáció egyaránt fejleszthető.

A mindennapi testmozgás lehetőségét a heti 2-5 testnevelés óra mellett, délutáni szakkörökkel és tömegsport foglalkozásokkal biztosítjuk tanulóink számára. Kosárlabda, röplabda edzések keretében a sportjátékokat magasabb szinten sajátíthatják el a gyerekek. Emellett minden délután lehetőséget biztosítunk a kondicionáló teremben, valamint az iskolánk mellett található szabadtéri kosárpályán és műfüves focipályán az egyéni érdeklődéshez és igényekhez igazított sportolásra. A létező összes sportág rendszeres gyakorlására az iskolai keretek szűknek bizonyulnak, de célunk a sportágak széleskörű bemutatása, megismertetése. Az alapvető információk elsajátításával, esetleges bemutatók szervezésével (Sport Nap, Rippel Akadémia, Kettlebell) segítünk tanulóinknak a divatos szabadidősportok, a fitness, wellness programok közötti eligazodásban. Fontos, hogy az alakformálással, testépítéssel kapcsolatosan felhívjuk figyelmüket azok esetleges veszélyeire, az egészségmegőrzés szabályainak betartására. Minden testmozgási alkalommal, de kiemelten a testnevelés órákon arra törekszünk, hogy megtörténjen a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése. A testnevelési tananyag egészében odafigyelünk a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartására, külön figyelemmel a fittség mérések és az izomerősítések különböző testhelyzeteire. Végző célunk, hogy a gyerekek felnőtt korukban is aktívan sportoljanak, életformává váljon számukra a mozgás. Ennek érdekében olyan életmód-sportokat sajátítunk el velük, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében. Ilyen például a futás, az úszás, a síelés, a kosárlabdázás, a röplabdázás. A hétvégi és hosszabb szünetekben szervezett kirándulások, túrák, kerékpár táborok, vízitúrák is segítik ezt a folyamatot. Ezen programok népszerűek a gyerekek körében és nagy jelentőségük van többek között közösségformálásban, a természet és helyi kultúrák

megismerésében, az aktív pihenés iránti igény kialakításában is. A Diákolimpia kerületi, budapesti és versenyein rendszeresen több sportágban érnek el tanulóink szép eredményeket. A kerületi iskolák közötti sportversenyek éves összesítésében az utóbbi években a Dózsa György Gimnázium került ki győztesként. A versenyek vitathatatlan előnye a sikerélmény, az örömszerzés, küzdőszellem erősítése mellett, hogy visszajelzést nyerhet belőle diák és tanár egyaránt. Összemérhetik képességeiket, tudásukat, fejlődésüket korosztálybeli tanulók szélesebb körével, ezáltal fejlesztve önértékelésüket.

A mindennapi testnevelés tárgyi, személyi és pénzügyi feltételrendszerét nézve részben jó helyzetben vagyunk, mivel iskolánk sportlétesítményei kiváló teret biztosítanak. A sportszerek tekintetében a gyors elhasználódásból eredő pótlásokat, valamint újításokat a normatív támogatás egy részéből fedezzük. Ezt az összeget a versenyeken való részvétel és eredmény alapján kapják a kerületi iskolák, ezért az utóbbi években szépen fejleszthettük eszközparkunkat is. Nagyobb gondot okoz a délutáni foglalkozásokból eredő túlórák elszámolása, anyagi háttérének biztosítása.

7.1.4. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A testnevelés tantárgy jellegéből adódik, hogy a tanulói teljesítmények mérhetők. A mérések pedagógiai jellege -a versenyekhez hasonlóan- az összehasonlíthatóságukban van. Egyrészt a tanuló objektív módon hasonlíthatja össze teljesítményét a korábban mérttel, az osztálytársáéval, az iskolai, az országos standarddal. Másrészt a testnevelők saját oktató-nevelőmunkájuk egy fontos területéről kaphatnak visszajelzést, és annak elemzésével javítani tudják a testnevelés hatékonyságát. Az Oktatási Minisztérium által 2001-ben kiküldött két legközismertebb módszer, a Hungarofit és az Eurofit használatát bemutató segédanyagot megkaptuk és tanulmányoztuk. Mivel iskolánkban ekkor már a

tantervben leírtaknak megfelelően dr. F. Mérey Ildikó főiskolai docens által kidolgozott Mini Hungarifit mérést alkalmaztuk, ezt folytattuk tovább. Ezen mérési módszer nagy előnye, hogy gyors, praktikus és minimális az eszközigénye. A terhelhetőség szempontjából leglényegesebb motorikus képességek területén elért pillanatnyi teljesítmény szintjének ismerete kiindulópontot jelent a különféle időtartamú (rövid-közép-hosszú távú) egyénre szabott edzésterveinek elkészítéséhez is. Az időszakos mérések során a folyamatos visszacsatolás lehetőséget ad az elvégzett edzőmunka hatásnak, az edzettségi szint változásának nyomonkövetéséhez. A méréseket minden évben kétszer, ősszel és tavasszal végezzük el, az összesített eredményeket a tanév végén az országos központba továbbítjuk. A felmérés az egészséggel/terhelhetőséggel összefüggő fittség következő faktorait méri:

1+4 motorikus próba

I. Aerob állóképesség mérése

Cooper-teszt, futással/kocogással, vagy úszással, vagy 2000 m síkfutás.

II. Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

1. Helyből távolugrás (a láb dinamikus erejének mérésére)
2. Hanyattfekvésből felülés (a hasizmok erő-állóképességének mérésére)
3. Hason-fekvésből törzsemelés (a hátizmok erő-állóképességének mérésére)
4. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás (a vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérésére).

7.1.5. Könnyített testnevelés

Az iskola egészségügyi szolgálata alapos szűrővizsgálat alapján végzi a tanulók gyógytestnevelés, illetve könnyített testnevelés csoportba sorolását, megfelelő szakorvoshoz való továbbítását, illetve állapotváltozásának ellenőrzését. Ezután a

tanulók kategóriájuknak megfelelően vesznek részt gyógytestnevelés, illetve testnevelés órákon. A gyógytestnevelés csoport az iskolában tornatermi és uszodai foglalkozáson, szaktanár vezetésével végzi személyre szabott programját. A könnyített testnevelés kategóriájába tartozó diákok az iskolaorvos által meghatározott feladatokat nem végezhetik, ezek helyett nagyobb hangsúly kerül a kialakult elváltozások csökkentését, megszüntetését célzó specifikus gyakorlatokra. (Másodlagos prevenció)

Az egészségnevelés komplexitása miatt a közép és hosszú távú célok és alapelvek megfogalmazása mellett szükség van rövid távú cselekvési program kidolgozására is. Ennek megvalósításához, az optimális problémafeltárás és helyzetértékelés elvégzéséhez, a munka irányításához ajánlott egy úgynevezett egészségfejlesztő csoport létrehozni. Ennek tagjai a következők lehetnek: az intézményvezető vagy megbízottja, ha van az egészségnevelő, aki feltehetőleg valamilyen célirányos továbbképzésben részt vett pedagógus, illetve az iskolai drogügyi koordinátora, az iskolaorvos, védőnő, egy testnevelő, a közvetlen kapcsolódó tantárgyak (biológia, egészségtan, osztályfőnöki) munkaközösség vezetője, a szabadidő-szervező, a diákönkormányzatot segítő pedagógus, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

8.

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos intézkedések

8.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2013. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját ezen pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2013. szeptember 1. napjától a hetedik és a kilencedik évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje hat tanévre – azaz 2013. szeptember 1. napjától 2019. augusztus 31. napjáig – szól

8.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2015-2016. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését és szükség esetén

ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

8.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- az iskola szülői közössége
- az iskola fenntartója és működtetője

tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői választmány, illetve a diák-önkormányzat képviselői útján az igazgatónak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

8.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyen tekinthető meg:

Az iskola fenntartójánál

Az iskola működtetőjénél

Az iskola honlapján

Az iskola irattárában

Az iskola könyvtárában

Az iskola tanári szobájában

Az iskola igazgatójánál

Az igazgatóhelyetteseknél

A nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

9.

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a gimnázium diákönkormányzata 2013. március 26. napján tartott ülésén megtárgyalta, véleményezte, és egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Budapest, 2013. március 26.

.....

DÖK vezető

A pedagógiai programot a gimnáziumi szülői szervezete (SZMK) 2013. március 26. napján tartott ülésén megtárgyalta, véleményezte, és egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Budapest, 2013. március 26.

.....

SZMK elnöke

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola pedagógiai programját a gimnázium nevelőtestülete a 2013. március 27. napján tartott

ülésén 47 igen szavazattal, 0 tartózkodás, 0 nem szavazattal elfogadta, az igazgató jóváhagyta.

Budapest, 2013. március 27.

.....

igazgató

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola pedagógiai programját a működtető XV. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete véleményezte.

Budapest, 2013.

.....

László Tamás

Polgármester

A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola pedagógiai programját a fenntartó Klebelsberg Intézmény Fenntartó Központ tankerületi igazgatója véleményezte.

Budapest, 2013.

.....

Tyukász Tamás
Tankerületi igazgató

10.

Függelék

- 10.1. Esélyegyenlőségi program (diákok)
- 10.2. Esélyegyenlőségi program (dolgozók)
- 10.3. Etikai kódex